

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

Bosna i Hercegovina Ekonomski trendovi

januar/siječanj-juni/lipanj 2014.

Oktober/Listopad 2014.

Sadržaj :

I.REALNI SEKTOR	7
• Ekonomski rast	7
• Građevinarstvo	8
• Maloprodaja	9
• Industrijska proizvodnja	9
• Tržište rada	12
o Zaposlenost	14
o Nezaposlenost	15
o Plate	15
o Penzije	16
II.JAVNE FINANSIJE – FISKALNI RAZVOJI	17
• Fiskalna pozicija opšte vlade	17
• Kretanje prihoda od direktnih i indirektnih poreza	17
III.CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR	19
• Cijene	19
• Monetarni sektor	20
• Devizne pričuve	22
• Bankarski sektor u BiH	22
• Tržište kapitala u BiH	26
IV.VANJSKI SEKTOR	29
V.DIREKTNE STRANE INVESTICIJE	33
DODATAK	36

PRILOZI

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u BiH
Tabela 2: Industrijska proizvodnja u FBiH
Tabela 3: Industrijska proizvodnja u RS
Tabela 4: Realni sektor BiH – industrija i usluge
Tabela 5: Realni sektor po entitetima (rast g/g u %)
Tabela 6: Tržište rada
Tabela 7: Rast i struktura monetarnih agregata (kraj perioda)
Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena (CPI)
Tabela 9: Rast i sektorska struktura kredita
Tabela 10: Rast i sektorska struktura depozita
Tabela 11: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM (u %, na godišnjoj razini)
Tabela 12: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima u KM (u %, na godišnjoj razini)
Tabela 13: Kamatne stope na depozite (u %, na godišnjoj razini)
Tabela 14: Uvoz i izvoz roba u BiH
Tabela 15: Glavni trgovinski partneri
Tabela 15: Platni bilans BiH

SPISAK GRAFIKONA:

- Grafikon 1: Stope rasta industrijske proizvodnje P1-2014/ P1-2013
- Grafikon 2: Rast industrijske proizvodnje po glavnim industrijskim grupama P1-2014. godine
- Grafikon 3: Stope rasta u prerađivačkoj industriji po granama P1-2014/P1-2013
- Grafikon 4: Proizvodnja električne energije u BiH u GWH
- Grafikon 5: Stope nezaposlenosti prema Anketi o radnoj snazi
- Grafikon 6: Stope rasta neto plata
- Grafikon 7: Doprinosi rastu pojedinih područja djelatnosti u P1 2014. godine (procentni poeni)
- Grafikon 8: Doprinosi pojedinih odjeljaka promjeni ukupnog CPI indeksa (procentni poeni)
- Grafikon 9: Inflacija mjerena CPI
- Grafikon 10: Struktura depozita stanovništva
- Grafikon 11: Kretanje ponderirane EKS na kredite
- Grafikon 12: Kretanje ponderirane EKS na depozite
- Grafikon 13: Kretanje najvažnijih indeksa na svjetskim tržištima
- Grafikon 14: Ukupan promet ostvaren na SASE
- Grafikon 15: Ukupan promet ostvaren na BLSE
- Grafikon 16: Vrijednosti indexa listiranih na Bečkoj berzi
- Grafikon 17: Finansiranje deficita tekućeg računa BiH
- Grafikon 18: Kretanje izvoza, uvoza i bilansa trgovine
- Grafikon 19: Rast/pad uvoza/izvoza glavnih trgovinskih partnera
- Grafikon 20: Doprinos rast/padu u ukupnom Izvozu
- Grafikon 21: Doprinos rastu/padu u ukupnom uvozu
- Grafikon 22: SDU ulaganja globalno
- Grafikon 23: Stanje DSU po kvartalima u BiH (u 000 KM)
- Grafikon 24: Najznačajnija ulaganja u BiH po zemljama
- Grafikon 25: Registrovane FDI u BiH po djelatnostima u (000) KM

SPISAK TABELA:

- Tabela 1: Osnovni indikatori na tržištu rada
- Tabela 2: Nominalni i realni rast prosječne neto plate u BiH
- Tabela 3: Nominalni i realni rast penzija u BiH
- Tabela 4: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza
- Tabela 5: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl.
- Tabela 6: Struktura monetarnih agregata u BiH
- Tabela 7: Struktura pričuvnog novca
- Tabela 8: Struktura deviznih pričuva (u mil. KM na kraju razdoblja)
- Tabela 9: Klasifikacija kredita
- Tabela 10: Sektorska struktura kredita
- Tabela 11: Sektorska struktura depozita

LISTA SKRAĆENICA:

ARS	– Anketa o radnoj snazi	OR	– Obavezne rezerve
BATX	– Bosnian Traded Index	PB	– Platni bilans
BD	– Brčko Distrikt	PDV	– Porez na dodanu vrijednost
BDP	– Bruto domaći proizvod	PIF	– Privatizacijski investicijski fond
BDV	– Bruto dodana vrijednost	PJI	– Program javnih investicija
BHAS	– Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	SASE	– Sarajevska berza
BIFX	– Indeks bosanskih investicijskih fondova	SASX-10	– Indeks rezultata 10 najboljih kompanija listiranih na Sarajevskoj berzi
BiH	– Bosna i Hercegovina	SB	– Svjetska banka
BLSE	– Banjalučka berza	SEE	– Jugoistočna Evropa
CBBiH	– Centralna banka Bosne i Hercegovine	SIPA	– Državna agencija za istrage i zaštitu
CEFTA	– Srednjoevropski sporazum o slobodnoj trgovini	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
CPI	– Indeks potrošačkih cijena	SOR	– Srednjoročni okvir rashoda
DOB	– Dokument okvirnog budžeta	SRS	– Srednjoročna razvojna strategija
DSU	– Direktna strana ulaganja	SSP	– Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EBRD	– Evropska banka za obnovu i razvoj	SST	– Sporazum o slobodnoj trgovini
EC	– Evropska komisija	SVF	– Statistika vladinih finansija
EKS	– Efektivna kamatna stopa	UIO	– Uprava za indirektno oporezivanje BiH
ERS-10	– Indeks dizajniran za prikaz rezultata 10 kompanija iz sistema Elektroprivrede RS	USAID	– Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj
EU	– Evropska unija	P1 2012.	– Prva polovina 2012. godine
FBiH	– Federacija Bosne i Hercegovine	P2 2012.	– Druga polovina 2012. godine
FIRS	– Indeks investicijskih fondova RS	K1 2012.	– Prvi kvartal 2012. godine
FISIM	– Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	K1 2012.	– Prvi kvartal 2012. godine
JR UIO	– Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje	K3 2012.	– Treći kvartal 2012. godine
KM	– Konvertibilna marka (međunarodni standard ISO 4217)	K4 2012.	– Četvrti kvartal 2012. godine
MMF	– Međunarodni monetarni fond	M0	– Rezervni novac
MVTEO	– Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	M1	– Transakcijski novac
OMA	– Odjel za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje	M2	– Novac u širem smislu
		QM	– Kvazinovac
		mKM	– Milioni KM
		g/g	– Stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na isti period prethodne godine
		m/m	– stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na prethodni mjesec

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI U BiH

godišnji pokazatelji

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. (p)
Nominalni BDP BIH (u milionima KM)	25.886	26.798	27.308	28.027	28.738*
Nominalna stopa rasta (u %)	0,3%	3,5%	1,9%	2,6%	2,5%
Realna stopa rasta (u %)	-0,19%	2,21%	-0,61%	0,71%	1,1%
Stanovništvo (hiljade)	3.843	3.840	3.836	3.836	3.836
BDP per capita (u KM)	6.736	6.979	7.119	7.306	7.492*
Broj nezaposlenih u BIH (u hiljadama)	517,0	529,6	543,4	552,5	550,0
Prosječne neto plate u BIH (u KM)	798	816	826	827	833
CPI (indeks potrošačkih cijena)	2,1%	3,7%	2,1%	-0,1%	-0,7%
Konsolidirani budžet BIH ** (u % BDP-a)					
Tekući prihodi	42,0%	42,4%	42,0%	40,7%	-
Tekući rashodi	41,9%	40,7%	40,9%	39,0%	-
Štednja (Bruto operativni bilans)	0,1%	1,7%	1,1%	1,7%	-
Investicije opšte vlade	2,4%	2,9%	3,0%	3,7%	-
Suficit/Deficit	-2,4%	-1,2%	-1,9%	-2,1%	-
Vanjski javni dug	24,3%	24,9%	26,2%	26,4%	-
Novac i krediti** (u % BDP-a)					
Novac u širem smislu (M2)	52,6%	53,8%	54,8%	57,1%	57,1%
Kreditiranje privatnog sektora ⁽¹⁾	51,5%	52,0%	52,7%	52,0%	52,7%
Platni bilans**					
Saldo tekućeg računa u milionima KM	-1.527,8	-2.511,1	-2.382,7	-1.435,4	-1.924,0
U % BDP-a	-5,9%	-9,4%	-8,7%	-5,1%	-6,7%
Trgovinski bilans**	-5.469,8	-6.230,0	-6.257,6	-5.547,1	-6.107,4
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	7.237,6	8.024,1	7.944,8	8.406	8.747
(stopa rasta u %)	20,5%	10,9%	-1,0%	5,8%	4,9%
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	12.707,4	14.254,2	14.202,4	13.953	14.854
(stopa rasta u %)	6,9%	12,2%	-0,4%	-1,8%	3,9%
Bilans roba i usluga (u % BDP-a)	-21,1%	-23,2%	-22,9%*	-19,8%	-21,3%
Bruto devizne rezerve**					
U milionima KM	6.457,7	6.423,6	6.508,6	7.068,3	-
U mjesecima uvoza roba i usluga	6,1	5,4	5,5	6,1	-
Servisiranje vanjskog javnog duga**					
U milionima KM	300,8	340,0	413,3	684,8	-
U % izvoza roba i usluga	4,2%	4,2%	5,2%	8,2%	-

* Izvor: Procjena DEP-a

** Izvor: Ministarstvo finansija i trezora BiH za vanjski javni dug i njegovo servisiranje; Centralna banka BiH za prihode, troškove i neto kreditiranje, kao platni bilans;

(p) Projekcije DEP-a

(1) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektoria osim sektora vlade i javnih kompanija.

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI U BiH u periodu januar-juni

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Realni sektor					
Industrijska proizvodnja BiH - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	3,3%	4,2%	-4,1%	5,3%	0,4%
Prerađivačka industrija BiH - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	3,8%	5,2%	-3,8%	6,8%	4,8%
Broj nezaposlenih lica u BiH - prosjek (u hiljadama)	516	528	541	551	551
Prosječne plate u BiH - prosjek (u KM)	794	813	825	824	829
CPI (indeks potrošačkih cijena)	2,1%	3,6%	2,2%	0,6%	-1,5%
Javne finansije					
Rast neto prihoda od indirektnih poreza (g/g)	8,8%	5,8%	-1,3%	0,3%	0,7%
Vanjski javni dug - promjena stanja duga	39,3%	3,7%	12,6%	5,0%	3,1%
Novac i krediti					
Novac u širem smislu (M2)	8,4%	5,2%	5,2%	5,1%	7,0%
Kreditiranje privatnog sektora ⁽²⁾	-1,7%	4,9%	3,4%	1,4%	4,0%
Platni bilans					
Saldo tekućeg računa (u milionima KM)	-488,4	-1.018,6	-1.085,3	-720,8	-992,1
Porast deficita tekućeg računa (u %)	-38,0%	108,6%	6,5%	-33,6%	37,6%
<i>Bilans roba i usluga</i>	-2.347,6	-2.811,1	-2.952,1	-2.491,9	-2.926,6
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	3.344,7	3.825,2	3.774,4	4.099,8	4.144,0
(stopa rasta u %)	21,1%	14,4%	-1,3%	8,6%	1,1%
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	5.692,4	6.636,3	6.726,5	6.591,7	7.070,6
(stopa rasta u %)	0,1%	16,6%	1,4%	-2,0%	7,3%
Bruto devizne rezerve					
Bruto devizne rezerve - rast u %	4,7%	2,3%	-3,4%	9,8%	10,5%
U mjesecima uvoza roba i usluga	6,0	5,4	4,9	5,5	5,9

(1) Pokazatelji rasta industrijske proizvodnje za period 2008-2013 su zvanični podaci BHAS-a koje DEP koristi u izradi svojih analiza na temelju potpisanog protokola o međusobnoj razmjeni podataka.

(2) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektoria osim sektora vlade i javnih kompanija.

I REALNI SEKTOR

Ekonomski rast u prvom polugodištu 2014. godine

Ekonomski rast BiH u prvom polugodištu 2014 godine je bio obilježen sa dva potpuno različita kvartala. Relativno dobar početak godine sa ekonomskim rastom od 2,7% (g/g) u prvom kvartalu je zamjenjen neznatnim padom (ili eventualno stagnacijom) u drugom tromjesečju. Rast u prvom tromjesečju je bio nošen domaćom tražnjom i izvozom uz relativno skroman rast vanjskotrgovinskog deficita. Na žalost, pad izvoza i usporavanje rasta domaće tražnje uz rast vanjskotrgovinskog deficita od 29% (g/g) su potpuno zaustavili ekonomski rast u drugom tromjesečju. Tako je na nivou polugodišta ostvaren dosta skroman realni rast obilježen blagim povećanjem finalne potrošnje i investicija, te snažnim povećanjem vanjskotrgovinskog deficita (od 17,5%). Glavni faktori koji su doveli do ovakvih kretanja su bili promjenjiva dešavanja u okruženju, slaba hidrološka situacija u hidroelektranama, elementarne nepogode koje su zemlju pogodile u maju, te pad potrošačkih cijena (deflacija) prisutan od drugog polugodišta 2013 godine.

Rast u prvom tromjesečju je prije svega bio nošen jačanjem izvozne, ali i domaće tražnje uglavnom kao posljedica postepenog poboljšanja prilika u eksternom okruženju. Jačanje izvozne tražnje je s jedne strane dovelo do značajnog rasta izvoza (8,2%) i prerađivačke industrije (10,6%). Pri tome, rast izvoza u prvom tromjesečju je čak mogao biti i znatno veći (približno dva procentna poena) da nije bilo pada vrijednosti izvoza električne energije od 27,5% kao posljedica izuzetno nepovoljne hidrološke situacije u hidroelektranama. Pozitivni trendovi izvoza i industrije u prvom tromjesečju su po svemu sudeći podstakli privatnu i javnu potrošnju, a posebno investicije kroz jačanje raspoloživog dohodka građana te javnih prihoda sektora opšte vlade. Rast proizvodnje i izvoza u prvom tromjesečju su po svemu sudeći doveli do povećanja broja zaposlenih i prosječne neto plate od po 0,9% pa prema tome i raspoloživog dohodka građana.

Rast raspoloživog dohodka je dodatno ojačan povećanjem prosječne penzije od 4,6% što je donekle neutralisano blagim smanjenjem tekućih priliva novca građana iz inostranstva (od 0,8%). Do smanjenja inostranih priliva novca je prije svega došlo uslijed pada dohodaka bh sezonskih radnika iz inostranstva od 5,2% kao rezultat visoke nezaposlenosti u okruženju, te stagnacije tekućih novčanih transfera iz inostranstva. Iako pomenuti indikatori ukazuju na relativno (u posljednje vrijeme) značajan rast raspoloživog dohodka građana, čini se da se ovo povećanje tek djelomično pretvorilo u rast privatne potrošnje. Uzrok bi se mogao tražiti u slabim očekivanjima građana po pitanju neposredne budućnosti koja se manifestuju kroz nizak nivo sklonosti potrošnje.

Relativno niska sklonost potrošnji se po svemu sudeći manifestuje u obliku slabog rasta prometa maloprodaje, ali i konstantnog povećavanja "viška" depozita stanovništva u odnosu na kredite uprkos porastu raspoloživog dohodka. Naime, depoziti građana su na kraju prvog tromjesečja bili za 15,8% veći od kredita što je povećanje u odnosu na 15,5% na kraju 2013. Ovo je rezultat konstantno bržeg rasta depozita u odnosu na kredite od izbijanja ekonomske krize u BiH 2009. godine kada su krediti stanovništva bili veći od depozita (za 11,4%). Pored toga, promet trgovine na malo u prvom kvartalu je realno smanjen za 1,9% u odnosu na četvrto tromjesečje 2013 godine uprkos godišnjem porastu vrijednosti (redovnog) uvoza dobara široke potrošnje (od 14,4%). Ovo je ipak bilo dovoljno za skroman realni rast prometa na godišnjem nivou od 1,7%. Skroman rast privatne potrošnje je nadopunjen javnom potrošnjom i to prije svega u domenu izdataka za robe i usluge nakon povećanja prihoda opšte vlade od 8,3%. Ipak, najveći doprinos povećanju domaće tražnje je došao od privatnih i javnih investicija. Naime, građevinski radovi u prvom tromjesečju su bili za 16,6%, a (redovan) uvoz kapitalnih dobara 24,2 % veći u odnosu na prvi kvartal 2013 godine.

Nakon pozitivnih pomaka u prvom kvartalu, situacija po pitanju izvoza i investicija je naglo pogoršana u drugom tromjesečju. Pad ekonomske aktivnosti u drugom u odnosu na prvi kvartal u Njemačkoj, Italiji i Hrvatskoj, te skroman rast u Austriji je znatno ugrozilo izvoznu tražnju. To se prije svega manifestovalo kroz pad prerađivačke industrije EU 28, a posebno pomenutih zemalja koje čine najveći dio tržišta bh robnog izvoza i usluga dorade (izvoz nakon unutrašnje obrade). Slaba izvozna tražnja je uz daljnje pogoršanje pada proizvodnje u hidroelektranama ponajviše dovela do smanjenja vrijednosti izvoza od 4,7% (g/g) u drugom kvartalu 2014 godine.

Situaciju su dodatno pogoršale elementarne nepogode (poplave) u maju koje su pored navedenih problema sa izvoznom tražnjom ugrozile bh domaću ponudu, ali i tražnju. Prekidi proizvodnje u određenom broju fabrika i rudnika su doveli do značajnog pada industrijske proizvodnje u maju u odnosu na april od 5%. Pad proizvodnje se negativno odrazio na isplate plata radnicima na što upućuje smanjenje prihoda od doprinosa na nivou BiH od 3,4% (g/g). Pored toga, loše vremenske prilike su ugrozile i poljoprivrednu proizvodnju uništavajući mnoge usjeve i stoku. Sve ovo je dovelo do slabljenja privatne potrošnje i poslovnih rezultata preduzeća na što prije svega ukazuje pad neto priliva na JR UIO od 11,4%, ali i smanjenje direktnih poreza i neporeskih prihoda, te realno smanjenje prometa maloprodaje u maju od 3% (g/g). Ipak, čini se da je značajan dio gubitka raspoloživog dohodka uzrokovanog poplavama iskompenziran novčanim prilivima iz inostranstva. Naime, prilivi po osnovu tekućih transfera građana iz inostranstva (20-30% raspoloživog dohodka) su iznenada porasli za 5% (g/g) u drugom tromjesečju nakon negativnog trenda u prethodnoj godini, te stagnacije u prvom tromjesečju. Ovo bi mogao biti rezultat pomoći bh dijaspori, te stranih vlada da bi se ublažile neposredne posljedice poplava u ugroženim područjima. Time je u najvećoj mjeri održan rast raspoloživog dohodka i privatne potrošnje iz prvog tromjesečja.

S druge strane, slaba izvozna tražnja i nepovoljne vremenske prilike (kišno vrijeme) za građevinarstvo su znatno usporili rast investicija u drugom tromjesečju. Naime, građevinski radovi u drugom tromjesečju su za 5,8% bili niži u odnosu na prvo tromjesečje, dok je rast uvoza kapitalnih dobara od 11% (g/g) u drugom tromjesečju je bio upola niži u odnosu na prvo tromjesečje. Konačno, naglo usporavanje rasta javnih prihoda u drugom tromjesečju je usporilo i rashode tako da je uticaj sektora opšte vlade znatno umanjen u odnosu na prvi kvartal. Ipak, uprkos usporavanju rasta domaće tražnje u drugom tromjesečju, rast uvoza od 7% (g/g) je bio tek malo niži u odnosu na prvo tromjesečje. Ovo je, obzirom na pad izvoza dovelo do naglog povećanja vanjskotrgovinskog deficita u drugom tromjesečju od 29%.

Građevinarstvo

Građevinski radovi u drugom tromjesečju su bili za 5,8% niži u odnosu na prvo tromjesečje kada je ostvaren značajan rast od 7,8% u odnosu na četvrti kvartal 2013. godine. Bez obzira na pad u odnosu na prethodni period, radovi u drugom kvartalu su ipak bili za 3,3% veći u odnosu na drugi kvartal prethodne godine. Tako je na nivou polugodišta ostvaren godišnji rast radova od 11,1% i to prije svega zahvaljujući godišnjem povećanju od 17% iz prvog tromjesečja. Povoljne vremenske prilike za građenje (malo padavina) u prvom tromjesečju su se potpuno preokrenule u drugom kvartalu kada su obilne padavine kulminirale majskim poplavama. Ovo je zasigurno moralo ostaviti trag na obim radova u datom periodu. Najveći pad (17%) u odnosu na prvi kvartal je pretrpjela visokogradnja, dok je smanjenje radova niskogradnje bilo skromnije sa negativnom stopom od 2,9%. Pored lošeg vremena, usporen rast javnih prihoda je dodatno oslabio prije svega finansiranje niskogradnje. Konačno, slaba izvozna tražnja, te usporenje domaće tražnje su negativno uticali na domaće investicije prije svega u domenu visokogradnje. Naime, slabljenje poslovnih rezultata preduzeća u drugom kvartalu kojima se ponajviše finansira investiranje, te oslabljen raspoloživi dohodak građana su se negativno odrazili na građevinsku tražnju. Na žalost, pad izdatih dozvola za građenje zgrada u

drugom tromjesečju od 21,6% (g/g) ne ostavlja puno prostora za optimizam po pitanju bliske budućnosti.

Maloprodaja

Trgovina na malo bilježi realni pad u odnosu na prethodni period u oba tromjesečja prvog polugodišta. Naime, promet u prvom tromjesečju je bio za 1,9% niži u odnosu na četvrti kvartal, što je nastavljeno i u drugom kvartalu kada je ostvaren dodatni pad od 0,8%. Ipak, promet u prvom tromjesečju je za 1,7% još uvijek bio iznad prvog tromjesečja prethodne godine, da bi u drugom tromjesečju bio ostvaren godišnji pad od 1,1%. Rezultat ovakvih kretanja je stagnacija na nivou polugodišta sa neznatnom pozitivnom stopom od 0,1%. Ne računajući trgovinu motornim gorivima i mazivima, u prvom polugodištu je zabilježen neznatan pad od 0,1%. Ovo je rezultat, smanjenja trgovine hranom, pićem i duhanskim proizvodima od 4,4% (g/g), te povećanja prometa trgovine neprehrambenim proizvodima od 3,7% (g/g). Trgovina hranom, pićima i duhanom bilježi negativan trend u oba kvartala, dok neprehrambeni proizvodi nakon povećanja od 3% u prvom kvartalu bilježe smanjenje od 1,8% u drugom u odnosu na prvi kvartal 2014 godine. Postepeno slabljenje trgovine na malo je odraz slabljenja dohodaka građana, te njihove slabe sklonosti potrošnji na što djelomično ukazuje pomenuti "višak" depozita stanovništva u odnosu na kredite.

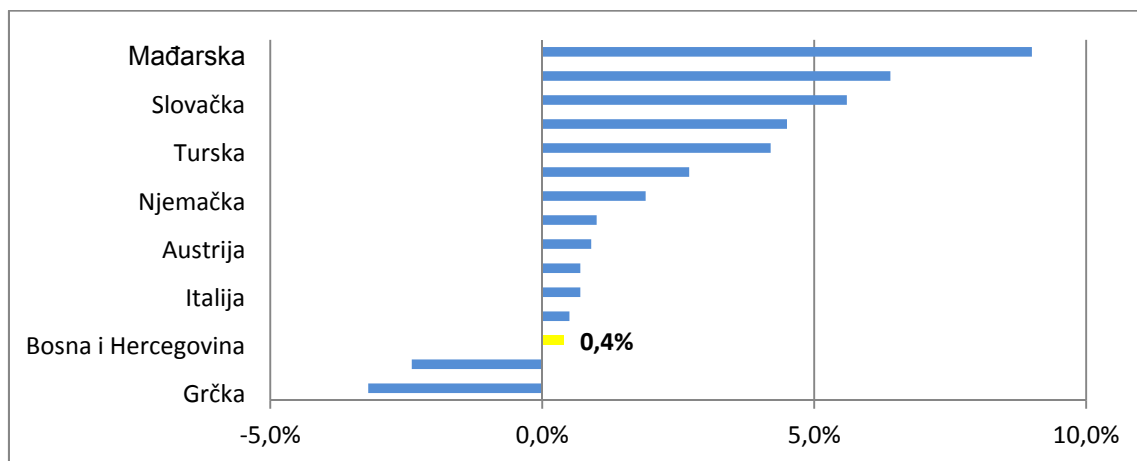
Industrijska proizvodnja u BiH

- ***U prvom polugodištu 2014. godine došlo je do stagnacije fizičkog obima industrijske proizvodnje.***
- ***Trend rasta proizvodnje iz prvog kvartala neutraliziran dešavanjima u drugom kvartalu.***
- ***Prerađivačka industrija spriječila je dodatni pad ukupne industrijske proizvodnje u BiH.***
- ***Za razliku od prethodne godine, sektor za proizvodnju električne energije imao je negativan utjecaj na ukupan nivo industrijske proizvodnje.***

Prema preliminarnim podacima BHAS-a za prvo polugodište 2014. godine u Bosni i Hercegovini je došlo do stagnacije fizičkog obima industrijske proizvodnje sa stopom rasta od 0,4% u odnosu na isti period prethodne godine.¹ Na ovaj način zaustavljen je trend rasta industrijske proizvodnje iz prethodne godine i prvog kvartala tekuće godine. Prirodna katastrofa i nezapmaćene poplave koje su u maju 2014. godine zahvatile BiH izrazito negativno su se odrazile na privredne subjekte i ugrozile ukupnu industrijsku proizvodnju u BiH. Pored ovoga potrebno je također istaći da je industrijska proizvodnja dodatno ugrožena slabljenjem izvozne tražnje za bh. proizvodima i nepovoljnom hidrološkom situacijom tokom prvog polugodišta 2014. godine. Posmatrano po sektorima najzačasniji negativan doprinos registriran je u sektoru za proizvodnju električne energije koji je usljed nepovoljne hidrološke situacije i relativno visoke osnovice iz prethodne godine zabilježio polugodišnji pad proizvodnje od oko 15%. Poslovni rezultati u sektoru rudarstva tokom prvog polugodišta 2014. godine bili su na nivou prošlogodišnjih. S druge strane, iako se očekivalo da će bh. prerađivačka industrija biti najviše izložena posljedicama poplava to se na sreću nije materijalizovalo u očekivanom obimu. Tako je prerađivačka industrija unatoč svim izazovima sa kojima se susreće tokom prvog polugodišta ostvarila povećanje proizvodnje od 4,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

¹ Agencija za Statistiku BiH, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za juni 2014. godine“, Sarajevo, 29.07.2014.godine.

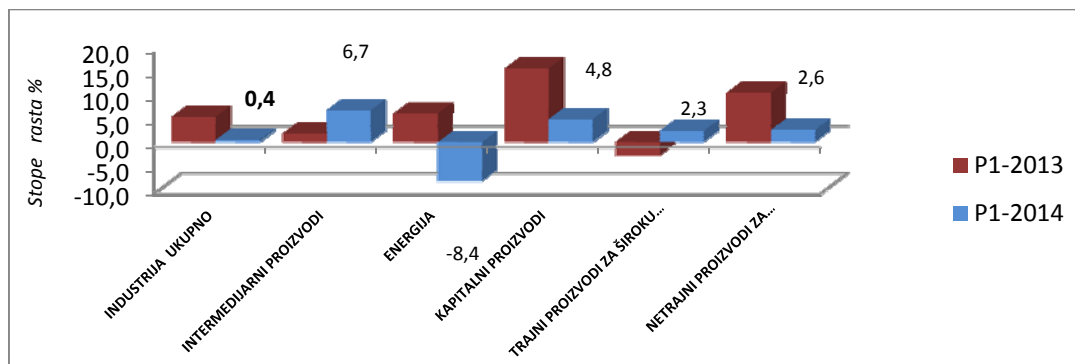
Grafikon 1: Stope rasta industrijske proizvodnje P1-2014/ P1-2013

Izvor: Eurostat i Nacionalni statistički zavodi

Posmatrano po klasifikaciji glavnih industrijskih grupa proizvoda tokom prvog polugodišta 2014. godine BiH je zabilježila rast proizvodnje u svim kategorijama izuzev u proizvodnji energije gdje je registrirano smanjenje proizvodnje od oko 8,5% što je prije svega posljedica pada proizvodnje električne energije.² U poređenju sa prvim polugodištem prethodne godine najviše stope rasta zabilježene su u kategorijama inetmedijarnih i kapitalnih proizvoda i iznosile su 6,7% odnosno 4,9%. Ovo povećanje proizvodnje vjerovatno je rezultat povećanja u proizvodnji građevinskog materijala, drvnih sortimenata, gotovih metalnih proizvoda, automobilske komponente, mašina i uređaja u BiH. Tokom prvog polugodišta 2014. godine došlo je do blagog povećanja proizvodnje trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju sa stopama rasta od 2,3% odnosno 2,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 2: Rast industrijske proizvodnje po glavnim industrijskim grupama proizvoda GIG- u P1-2014. god

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Rudarstvo u BiH

Sektor rudarstva u BiH koji ima veoma važnu ulogu u ukupnoj industrijskoj proizvodnji tokom prvog polugodišta 2014. godine ostvario je proizvodnju koja je na nivou prvog polugodišta prethodne godine. Prema podacima BHAS-a o proizvodnji u ovom sektoru pozitivan doprinos rastu zabilježen

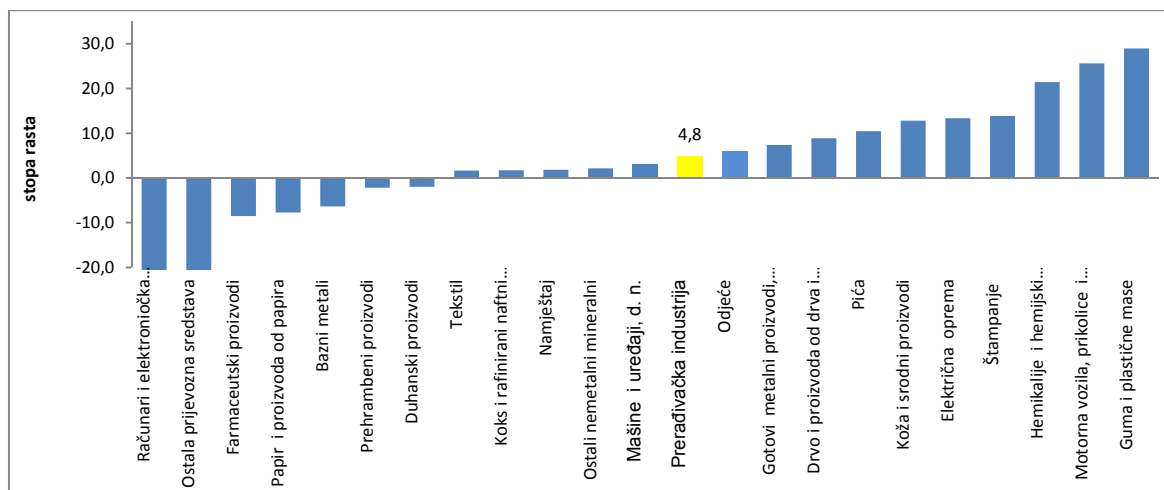
² **intermedijarni proizvodi**-(željezo, čelik, aluminij, rude metala i kamena, drvo, rezana građa, cement), **netrajni proizvodi za široku potrošnju**-(hrana i piće, duhan, odjeća, obuća, lijekovi), **energija**-(ugalj, koks, derivati nafte i električna energija), **kapitalni proizvodi**-(metalne konstrukcije, mašine i aparati, pumpe, kompresori, motorna vozila i rezerni dijelovi za automobile), **trajni proizvodi za široku potrošnju**-(namještaj, mašine, električni aparati i autodijelovi).

je u rudnicima mrkog uglja i lignita koji su zahvaljujući zadovoljavajućoj pogonskoj spremnosti u termoelektranama zabilježili polugodišnje povećanje proizvodnje od skoro 3%. S druge strane još uvijek neizvjesna situacija na svjetskom tržištu metala rezultirala je padom proizvodnje u rudnicima metala od 2%.

Prerađivačka industrija u BiH

Bh. prerađivačka industrija koja čini 2/3 ukupne industrijske proizvodnje i upošljava oko 137 hiljada ljudi prilično je izvozno orjentisana i u proteklom periodu u velikoj mjeri je zavisla od kretanja na tržištima glavnih trgovinskih partnera. Zahvaljujući povoljnom ambijentu prerađivačka industrija u Bosni i Hercegovini tokom prvog kvartala 2014. godine zabilježila je dosta visoku stopu rasta od preko 10%. Međutim, već tokom drugog kvartala usljed vremenskih nepogoda i slabljenja izvozne tražnje ovaj rast je prepolovljen. Tako je prema podacima BHAS za prvo polugodište 2014. godine prerađivačka industrija u BiH ostvarila povećanje proizvodnje od 4,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Ako se prerađivačka industrija posmatra po granama evidentno je da je većina dominantnih industrijskih grana (drvna, hemijska, tekstilna, mašinska industrija i proizvodnja gotovih metalnih proizvoda) tokom prvog polugodišta 2014. godine ostvarila rast proizvodnje u odnosu na isti period prethodne godine.³ S druge strane ako se u obzir uzme učešće u ukupnoj industrijskoj proizvodnji u BiH u navedenom periodu pojedinačno najviše je podbacila industrija baznih metala gdje je registrirano smanjenje proizvodnje od 6,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Smanjenje potražnje i pad svjetskog indeksa cijena metala⁴ od oko 10% u odnosu na prethodnu godinu negativno se odrazio na proizvodne procese u BiH.⁵ Otežane okolnosti poslovanja u proizvodnji aluminijuma koje traju već duže vrijeme nastavljene su i tokom prvog polugodišta 2014. godine tako da su privredni subjekti koji djeluju u okviru ove industrije značajno smanjili svoju proizvodnju. Stope rasta u prerađivačkoj industriji po granama prikazane su na grafikonu ispod:

Grafikon 3: Stope rasta u prerađivačkoj industriji po granama P1-2014/P1-2013

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

³ Industrijske grane su grupisane na način da **metalna industrija** uključuje (proizvodnja baznih metala, proizvodi od metala, proizvodnja mašina i uređaja i proizvodnja rezervnih dijelova za automobile), **drvna industrija** (prerada drveta i proizvoda od drveta, proizvodnja namještaja, proizvodnja celuloze i papira), **hemijska industrija** (proizvodnja hemijskih i farmaceutskih proizvoda), **prehrambena industrija** (proizvodnja hrane, pića i duhana).

⁴ Svjetski indeks cijena metala-*Commodity Metals Price Index* uključuje: aluminijum, bakar, željeznu rudu, olovo i cink.

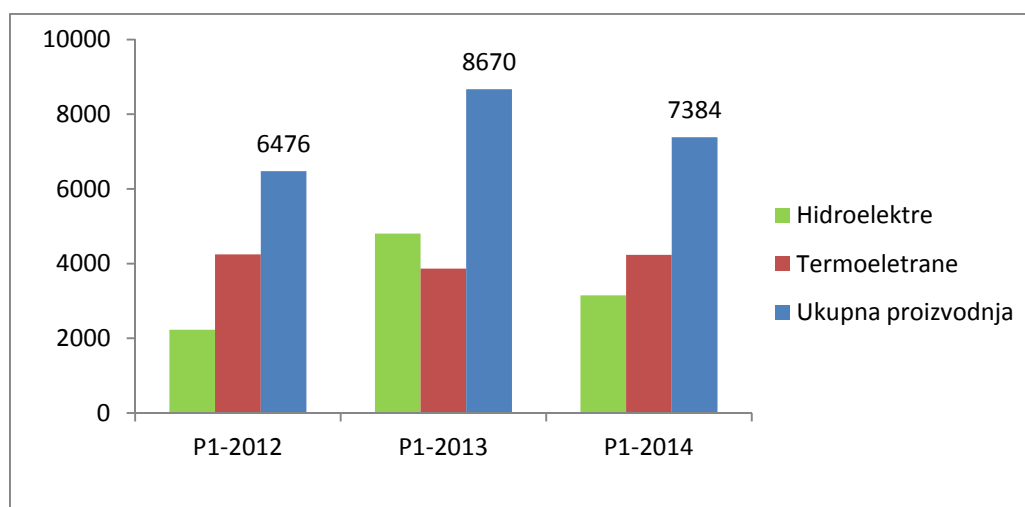
⁵ IMF, commodity prices data, Juni 2014.

Energetski sektor u BiH

Energetski sektor ima veoma važnu ulogu u ukupnoj strukturi industrijske proizvodnje u BiH i u proteklom godinama predstavljao je jedan od glavnih oslonaca njene stabilnosti. Međutim, poslovni rezultati ovog sektora tokom prvog polugodišta 2014. godine bili su daleko ispod prošlogodišnjeg nivoa i imali su negativan utjecaj na ukupnu industrijsku proizvodnju u BiH. Posebno negativan utjecaj na ukupnu industrijsku proizvodnju u BiH imao je sektor za proizvodnju električne energije koji je usljed nepovoljno hidrološke situacije i relativno visoke osnovice iz prethodne godine zabilježio pad proizvodnje.

Naime, prema posljednjim dostupnim podacima NOSBiH-a ukupna proizvodnja električne energije u BiH u periodu januar-juni 2014. godine iznosila je 7384 GWH što predstavlja smanjenje od oko 15% u odnosu na isti period prethodne godine. Nepovoljna hidrološka situacija tokom prvog polugodišta 2014. godine rezultirala je padom proizvodnje u hidroelektranama od oko 35% što je bio i kjučni razlog ukupnog pada proizvodnje i izvoza električne energije u BiH u navedenom periodu.⁶ S druge strane pogonska spremnost u termoelektranskim postrojenjima u navedenom periodu bila je na zadovoljavajućem nivou što je omogućilo povećanje proizvodnje električne energije u termoelektranama od skoro 10%. Smanjenje u ukupnoj proizvodnji rezultirao je polugodišnjim padom izvoza električne energije od oko 30% (posmatrano u fizičkim jedinicama). Što se tiče potrošnje električne energije u BiH, prema podacima NOSBiH-a ukupna potrošnja električne energije tokom prvog polugodišta 2014. godine smanjena je za 3% u odnosu na isti period prethodne god.⁷

Grafikon 4: Proizvodnja električne energije u BiH u GWH

Izvor: NOSBiH-Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini

Tržište rada u BiH

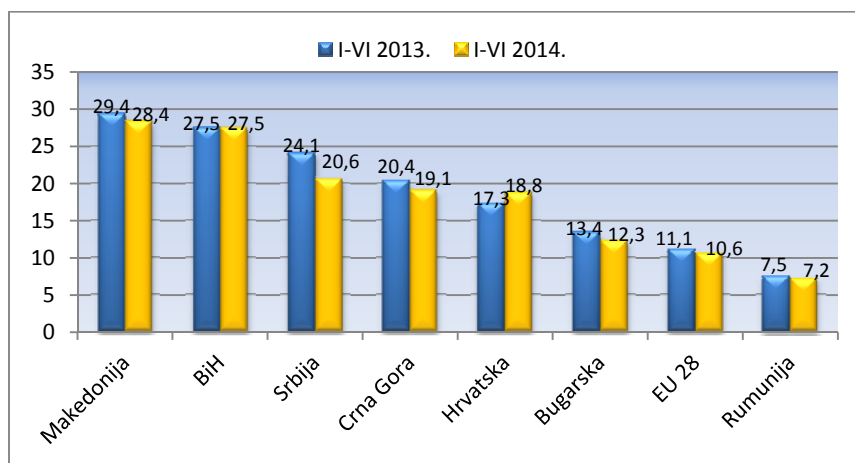
- **Broj zaposlenih lica u BiH u prvom polugodištu 2014. godine je povećan, dok je broj nezaposlenih lica po prvi put nakon 2009. godine smanjen pri godišnjem poređenju.**
- **Brži realni rast prosječnih neto plata i penzija u BiH od nominalnog, zbog deflacije u BiH.**

⁶ Posmatra li se struktura ukupne proizvodnje električne energije u BiH za prvo polugodište 2014. godinu hidroelektrane su učestvovala sa 42,6%, dok je učešće termoelektrana 57,4% ukupne proizvodnje električne energije. Poređenja radi u prvom polugodištu 2013. godine u ukupnoj proizvodnji električne energije hidroelektrane su učestvovala sa 55,4%, dok je učešće termoelektrana iznosilo 44,6%.

⁷ NOSBiH „Izveštaj o tokovima električne energije na prijenosnoj mreži u BiH za juni 2014. godine“, juli 2014. godine.

Iako na tržištu rada u zemljama EU nije bilo većih pozitivnih promjena, primjećuje se da je prosječna stopa nezaposlenosti u EU 28 u P1 2014. godine ipak bila nešto niža u odnosu na isti period 2013. godine. Slično je i sa zemljama u okruženju, koje su takođe registrovale nižu stopu nezaposlenosti (izuzetak je Hrvatska). U BiH je prema posljednjoj anketi o radnoj snazi stopa nezaposlenosti ostala ista kao u 2013. godini, a ponuda radne snage je po svemu sudeći i dalje veća u odnosu na potražnju.

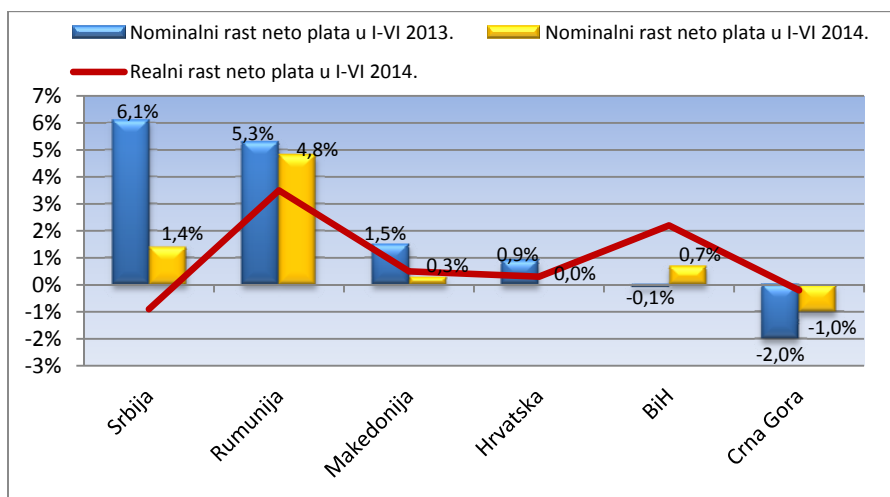
Grafikon 5: Stope⁸ nezaposlenosti prema Anketi o radnoj snazi

Izvor: BHAS, Agencije za statistiku posmatranih zemalja, EUROSTAT

Uz skroman ekonomski rast, ali i poslovnu aktivnost bh. preduzeća prosječna neto plata u BiH u P1 2014. godine se nije bitno uvećavala. Zbog deflacije u posmatranom polugodištu realni rast neto plate u BiH je bio brži od nominalnog. Zemlje u okruženju takođe su ostvarile skroman rast prosječnih plata. U Srbiji, Makedoniji, Rumuniji i Hrvatskoj je registrovana niža nominalna stopa rasta u odnosu na 2013. godinu, dok je u Crnoj Gori prosječna neto plata smanjena (grafikon ispod). Najbrži rast neto plate među posmatranim zemljama je u Rumuniji.

Grafikon 6: Stope rasta neto plata – poređenje (g/g)

Izvor: BHAS, Agencije za statistiku posmatranih zemalja

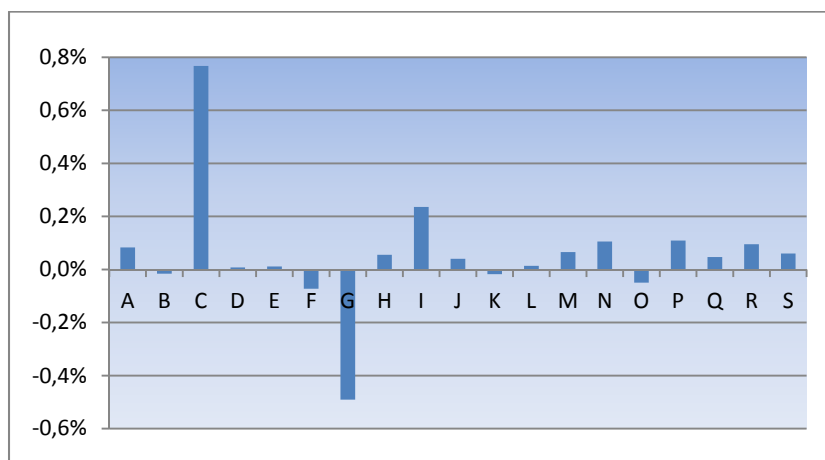
⁸ Periodi publikovanja ankete o radnoj snazi se razlikuju među zemljama. Podatak za EU 28 je prosjek 6. mjeseci. U 2014. godini za Srbiju i Bugarsku podatak je prosjek stopa prva dva kvartala. Za Hrvatsku, Makedoniju, Crnu Goru i Rumuniju podaci se odnose na prvi kvartal 2014. godine, jer u periodu izrade Ekonomskih trendova nisu objavljeni podaci za drugi kvartal. Stope nezaposlenosti za sve zemlje u 2013. godini predstavljaju prosjek prvog polugodišta. U BiH anketa o radnoj snazi se sporovodi jednom godišnje.

Zaposlenost

U BiH u P1 2014. godine je uvećan prosječan broj zaposlenih lica za 1% g/g i iznosi 697,1⁹ hiljada. U gotovo svim djelatnostima je zabilježen rast broja zaposlenih, a najviše je zaposleno u područjima prerađivačke industrije (4,1% g/g), što je naročito značajno ako se uzme u obzir da oko 19% ukupno zaposlenih radi u ovoj industriji. U djelatnosti usluga najviše zaposlenih u posmatranom polugodištu je u djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (5,4% g/g). Broj zaposlenih u područjima javne uprava i odbrane, obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne pomoći je u prosjeku uvećan za 0,4% g/g. Ipak, u pojedinim područjima djelatnosti još uvijek je prisutan trend smanjenja broja zaposlenih. To se prvenstveno odnosi na područje trgovine na veliko i malo, popravke motornih vozila i motocikala gdje broj zaposlenih smanjen za 2,6% g/g. Pored trgovine, broj zaposlenih je značajnije smanjen u području građevinarstva (1,5% g/g).

U FBiH broj zaposlenih u P1 2014. godine je uvećan za 1,4% g/g i iznosi 440,5 hiljada. Najznačajniji porast broja zaposlenih u FBiH je u područjima prerađivačke industrije, pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane i stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti. U RS broj zaposlenih u martu¹⁰ 2014. godine je iznosio 240 hiljada, što je za 1,3% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine. U RS takođe je najviše zaposlenih u području prerađivačke industrije. Pored ove djelatnosti broj zaposlenih u RS je značajno uvećan u područjima prevoza i skladištenja, poljoprivrede, lova i šumarstva te obrazovanja. Najveće smanjenje broja zaposlenih u RS je u području trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala, dok u FBiH nije bilo smanjenja broja zaposlenih u posmatranoj djelatnosti.

Grafikon 7: Doprinos promjeni ukupnog broja zaposlenih u BiH po djelatnostima¹¹ (procentni poeni)

Izvor: BHAS, DEP kalkulacije

⁹ Broj zaposlenih u 2013. i 2014. godini je revidiran u odnosu na podatke prezentirane u Ekonomskim trendovima za prvi kvartal 2014. godine. Izvor: BHAS

¹⁰ Broj zaposlenih u RS se objavljuje samo za mart i septembar.

¹¹ Klasifikacija djelatnosti Nace Rev. 2: A - Poljoprivreda, lov i šumarstvo, B - Vađenje ruda i kamena, C - Prerađivačka industrija, D - Proizv. i snadbijev. el. energijom, gasom, parom i klimatizacija, E - Snadbijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G - Trgovina na veliko i malo, popravak motor. vozila, motocikala i predmeta za vlastitu upotrebu i domaćinstvo, H - Prevoz i skladištenje, I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo), J - Informacije i komunikacije, K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, L - Poslovanje nekretninama, M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti, N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje, P - Obrazovanje, Q - Djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite, R - Umjetnost, zabava i rekreacija, S - Ostale uslužne djelatnosti.

Nezaposlenost

U BiH je po prvi put od 2009. godine registrovano godišnje smanjenje broja nezaposlenih. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH u P1 2014. godine je iznosio 550,6 hiljada i manji je za 0,1% g/g. Najznačajniji doprinos negativnoj stopi rasta je bio kroz smanjenje broja nezaposlenih u RS od 3,7%, dok je u FBiH broj nezaposlenih lica i dalje u porastu (1,3% g/g). Međutim, intenzitet rasta broja nezaposlenih u FBiH je znatno sporiji u 2014. godini, naročito u drugom kvartalu. U FBiH najbrži rast broja nezaposlenih je među SSS, VSS i KV licima. Suprotno, u RS, broj nezaposlenih je najviše smanjen među NKV i KV licima. Prosječan broj nezaposlenih u P1 2014. godine u FBiH je iznosio 390,6 hiljada, a u RS 147,7 hiljada.

Iako je prema administrativnim podacima stopa nezaposlenosti smanjena i iznosi 44,1% (tabela ispod), prema anketi o radnoj snazi stopa nezaposlenosti je ostala nepromijenjena u odnosu na 2013. godinu, jer je uporedo sa smanjenjem broja nezaposlenih i broj zaposlenih lica takođe smanjen (što prema administrativnim podacima nije slučaj).

Tabela 1: Osnovni indikatori na tržištu rada u BiH u 2014. godini, administrativni vs. anketni podaci

	Anketa o radnoj snazi 2014.		Administrativni podaci (I-VI 2014.)	
	U hiljadama	Promjena g/g	U hiljadama	Promjena g/g
Ukupna radna snaga	1.120	-1,2%	1.248	0,5%
Broj zaposlenih lica	812	-1,2%	697	1,0%
Broj nezaposlenih lica	308	-1,1%	551	-0,1%
Stopa nezaposlenosti	27,5%	0%	44,1%	-0,7%

Izvor: BHAS, Anketa o radnoj snazi 2014., Zavodi za zapošljavanje u BiH

Plate

Prosječna neto plata u BiH u P1 2014. godine iznosi 829 KM, i veća je za 0,7% u odnosu na isti period 2013. godine. Za razliku od prethodne godine, realni rast neto plata je bio veći od nominalnog zbog deflacije u BiH. U posmatranom polugodištu najbrži rast plata je zabilježen u područjima informacija i komunikacija i poslovanja nekretninama.¹² U oblasti industrijske proizvodnje neto plate su najviše uvećane u djelatnostima vađenja ruda i kamena, te u proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom. Najbrži rast plata u okviru vladinog¹³ sektora je u području javne uprave i odbrane, obaveznog socijalnog osiguranja (2,7% g).¹⁴ Kao i prethodnih godina najveća neto plata je u području finansijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja, dok je najniža u djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva. U pojedinim područjima djelatnosti i dalje je zabilježeno smanjenje plata. Područja djelatnosti sa najvećim smanjenjem neto plata su umjetnost, zabava i rekreacija, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, te ostale uslužne djelatnosti.

Poređenjem neto plata u FBiH i RS primjećuje se da su neto plate u RS rasle nešto bržom stopom u odnosu na FBiH (1,9% vs. 0,2% g/g). To je dopinijelo da razlika između entitetskih prosječnih neto plata bude manja. Prosječna neto plata u FBiH u P1 2014. godine iznosila je 833 KM, a u RS 821 KM. U FBiH smanjenje plata u djelatnostima prerađivačke industrije, pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, umjetnosti i zabave i rekreacije je usporilo rast prosječne neto plate. Plate u spomenutim djelatnostima u RS se nisu smanjivale.

¹² 2,3% i 2,8% g/g respektivno.

¹³ U analizi vladin sektor se odnosi na oblasti javne uprave i odbrane, obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja i djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite.

¹⁴ Bržoj stopi rasta neto plate u javnoj upravi je najviše doprinijeo rast neto plata u javnoj upravi RS.

Tabela 2: Nominalni i realni rast prosječnih neto plata

	BiH	FBiH	RS
Nominalni rast			
I-VI 2012.	1,5%	1,5%	1,4%
I-VI 2013.	-0,1%	0,5%	-1,6%
I-VI 2014.	0,7%	0,2%	1,9%
Realni rast			
I-VI 2012.	-0,7%	-0,8%	-0,7%
I-VI 2013.	-0,7%	0,0%	-2,3%
I-VI 2014.	2,2%	1,5%	3,8%

Izvor: BHAS, Federalni zavod za statistiku, Republički zavod za statistiku, DEP kalkulacije

Penzije

U BiH u P1 2014. godine prosječan broj penzionera je iznosio 630,8 hiljada što je više za 1,4% g/g. Prosječna penzija u BiH u posmatranom polugodištu je takođe uvećana za 4,9% g/g i iznosi 353¹⁵ KM. Brži rast penzija je rezultat povećanja penzija u oba entiteta.¹⁶ U RS prosječna penzija je uvećana za 5,3% g/g i iznosi 331 KM, dok je u FBiH uvećana za 4,8% i iznosi 367 KM. Uporedo sa povećanjem penzija došlo je do povećanja prihoda¹⁷ od doprinosa za PIO, što je doprinijelo povećanju ukupnih sredstava za isplatu penzija. U toku 2014. godine nije bilo novih povećanja minimalnih penzija (izuzev na početku godine), koje iznose 326,2 KM u FBiH i 169,3 KM u RS. Odnos broja starosnih, porodičnih i invalidskih penzija u BiH se nije bitno mijenjao. I dalje najveći broj isplaćenih penzija pripada starosnim (oko 50%), dok ostalo čine porodične i invalidske penzije.

Tabela 3: Nominalni i realni rast prosječnih penzija u BiH (g/g)

	BiH	FBiH	RS
Nominalni rast			
I-VI 2012.	0,3%	1,7%	-2,2%
I-VI 2013.	-0,3%	-0,6%	0,4%
I-VI 2014.	4,9%	4,8%	5,3%
Realni rast			
I-VI 2012.	-1,9%	-0,6%	-4,2%
I-VI 2013.	-0,9%	-1,0%	-0,3%
I-VI 2014.	6,5%	6,0%	7,2%

Izvor: Penzioni fondovi u BiH, DEP kalkulacije

¹⁵ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta u ukupnom broju penzionera. Entitetske prosječne penzije se odnose na sve isplaćene penzije bez obzira na mjesto prebivališta penzionera.

¹⁶ Detaljnije o povećanju penzija na početku 2014. godine u Ekonomskim trendovima za prvi kvartal 2014. god.

¹⁷ Prihodi od doprinosa za PIO u FBiH su u P1 2014. godine uvećani za 3% g/g, a u RS za 4,2% g/g. Izvor: Penzioni fondovi u BiH.

II JAVNE FINANSIJE

Fiskalna pozicija opšte vlade u BiH

Slično kao i ukupna ekonomska aktivnost, prihodi sektora opšte vlade nakon značajnog rasta od 8,3% (g/g) u prvom tromjesečju naglo usporavaju rast koji je u drugom tromjesečju sveden na svega 2,4%. Usporenje rasta je rezultat smanjenja prihoda direktnih i indirektnih poreza u drugom tromjesečju, te nastavka snažnog rasta neporeskih prihoda od preko 20% (g/g). S druge strane, rashodi koji su u prvom tromjesečju rasli upola sporije od prihoda (4,7% g/g) su takođe usporili rast na stopu od svega 2,6% (g/g) što je približno na stopi rasta prihoda. Usporenje rashoda u drugom tromjesečju je prije svega rezultat usporenja rasta izdataka za materijal i usluge (sa 4,1% u prvom na 1,6% u drugom tromjesečju), socijalnih davanja (sa 4,7% u prvom na 2,8% u drugom tromjesečju), kamatnih izdataka (sa 17,5% u prvom na 9,5% u drugom tromjesečju), te smanjenja donacija i transfera od 44,2% (nakon visokog rasta od 178,5% g/g u prvom tromjesečju).

Konačan epilog ovakvih kretanja na nivou polugodišta je bio skoro dvostruko veći rast prihoda (5,1%) u odnosu na rashode (2,7%) što je dovelo do štednje sektora opšte vlade u visini 7% prihoda, tj. skoro upola više u odnosu na prethodnu godinu. Investicije opšte vlade su po svemu sudeći bile na nivou štednje (pa čak možda i nešto niže od štednje) tako da je ukupan bilans sektora opšte vlade bio prilično izbalansiran uz mogućnost blagog suficita. Uprkos tome, stanje vanjskog duga na kraju juna je povećano za 3,1% u odnosu na isti period prethodne godine. Pored toga, snažan rast servisiranja vanjskog duga u prvom polugodištu od 25,7% značajno opterećuje budžete, te obzirom na malu vjerovatnoću ostvarivanja značajnih suficita, kreira potrebu za refinansiranjem kroz novo zaduživanje.

Kretanje prihoda od direktnih i indirektnih poreza u prvom polugodištu 2014. godine

Budžetski prilivi sa JR UIO nakon izmirenja obaveza vanjskog duga bilježe godišnje smanjenje indirektnih poreza od 3,4% u prvom polugodištu 2014 godine. Ovo je rezultat blagog povećanja od 3,8% (g/g) u prvom tromjesečju nakon kojeg je uslijedio nagli pad od 10% u drugom kvartalu uzrokovan slabom ekonomskom aktivnošću. Iako bruto prilivi na JR bilježe tek neznatan godišnji pad od 0,4% u drugom tromjesečju, nagli rast povrata sa JR od 21,6% (g/g) u istom periodu je doveo do smanjenja neto priliva od 4,6%. Ovo je prije svega posljedica smanjenja neto priliva PDV-a od takođe 4,6%, ali i naglog smanjenja priliva na uvozne duhanske prerađevine od 22% i smanjenja priliva od domaćih akciza na nafu i naftne derivate od 15,5%.

Najveći dio smanjenja u drugom kvartalu se desio u vrijeme i nakon poplava u maju i junu. Poplavama izazvano smanjenje privatne potrošnje u maju je dovelo do naglog smanjenja priliva na JR UIO od 5,9%. Ovome je doprinjela i (od ranije prisutna) deflacija (1,3% u maju) koja umanjuje osnovicu za obračun PDV-a, carina i sl. Sve ovo je bilo praćeno naglim rastom povrata sa JR od 23,5% tako da su neto prilivi u maju bili za 11,4% niži u odnosu na isti period prethodne godine. Slična situacija je zabilježena i u junu kada neto prihodi ponovo bilježe značajan pad od 10,5% (g/g).

Situaciju je dodatno pogoršao porast obaveza izmirenja vanjskog duga od skoro 26% u prvom polugodištu tako da je njihov udio u budžetskoj raspodjeli narastao na visokih 16,4%.

Tabela 4: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	2013 strukt	2011	2012	2013	2014 jan-jun	2014				
						K1	K2	apr	maj	jun
Bruto prihodi - prikupljeno	100.0	6.3	-0.1	0.2	2.6	6.1	-0.4	11.3	-5.9	-5.5
Povrati	16.9	21.2	0.2	12.8	11.7	1.9	21.6	17.5	23.5	24.3
<u>Neto prihodi - prikupljeno</u>	<u>83</u>	<u>4.0</u>	<u>-0.1</u>	<u>-2.1</u>	<u>0.7</u>	<u>7.1</u>	<u>-4.6</u>	<u>9.9</u>	<u>-11.4</u>	<u>-10.5</u>
PDV	53	5.0	0.5	-1.9	2.0	9.5	-4.6	3.5	-10.6	-6.0
Carine	4	-7.4	-18.5	-5.6	9.9	12.8	7.3	6.1	0.0	16.4
Akcize	22	7.9	2.8	-2.5	-5.2	4.2	-12.1	24.6	-23.3	-25.1
Putarine	5	-5.3	-1.3	-0.1	5.1	12.7	-0.7	20.7	-21.4	2.0
Ostali prihodi	0	-2.7	-1.7	1.9	7.8	-2.7	17.2	7.5	8.0	37.2
Neusklađeni prihodi	0	-67.2	-70.4	99.9	65.1	-79.8	-204.6	24.4	0.0	1.0
<u>Raspoloživo za raspodjelu</u>	<u>100.0</u>	<u>6.3</u>	<u>0.0</u>	<u>0.1</u>	<u>2.4</u>	<u>6.6</u>	<u>-1.3</u>	<u>11.5</u>	<u>-8.2</u>	<u>-5.6</u>
Minimalne rezerve	17.1	20.7	0.2	12.6	11.6	0.6	22.9	31.2	16.2	21.2
<u>Budžeti</u>	<u>82.9</u>	<u>4.1</u>	<u>-0.1</u>	<u>-2.1</u>	<u>0.4</u>	<u>8.1</u>	<u>-5.9</u>	<u>7.2</u>	<u>-12.8</u>	<u>-10.3</u>
Servisiranje vanjskog duga	11.6	12.9	37.2	47.5	26.1	50.9	14.8	35.9	17.6	7.6
FBiH	7.5	12.5	37.8	51.0	28.6	47.9	19.7	37.0	39.7	8.1
RS	4.0	13.7	36.1	41.1	21.1	56.5	5.2	33.9	-18.3	6.5
BD	0.0	-3.2	19.7	474.5	0.0			2.0	3.0	4.0
Raspod. nakon servis. vanj. duga	71.3	3.5	-2.8	-7.2	-3.4	3.8	-10.0	4.2	-16.3	-17.3
Institucije BiH	12.7	0.0	8.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-4.8	5.0
FBiH	37.2	3.2	-6.0	-7.7	-5.4	5.6	-14.8	3.0	-22.1	-24.5
RS	18.9	5.9	-2.8	-11.0	-2.3	2.4	-6.8	9.0	-10.5	-19.0
BD	2.4	4.9	-1.5	-2.9	-0.5	9.7	-8.7	8.5	-18.8	-12.8

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Nakon pada tokom majskih poplava, poreski i neporeski prihodi koji se prikupljaju na nivou entiteta su u junu zabilježili rast i to prije svega u FBiH. Naime, nakon naglog smanjenja prihoda u maju od 5,3% (g/g), prihodi su u junu povećani samo u FBiH i to za svega 2,4% (g/g) dok je u RS ponovo zabilježen pad (1,3%) u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Prethodno smanjenje u maju je odraz godišnjeg pada od 2% u FBiH, te 11,3% u RS i to kao rezultat smanjenja skoro svih vrsta prihoda.

Ukupan pad prihoda od doprinosa na nivou BiH od 3,4% (koji čine više od dvije trećine ukupnih prihoda prikupljenih u entitetima) je po svemu sudeći bio posljedica poplavama izazvanih problemima isplate zaposlenih. Slaba ekonomska aktivnost se takođe manifestovala kroz pad dohodaka preduzeća i građana što je dovelo do naglog pada direktnih poreza (8%) i neporeznih prihoda (12,4%).

Tabela 5: Direktni porezi, doprinosi i ostali prihodi prikupljeni na nivou entiteta

Naziv prihoda	FBiH jan-jun			RS jan-jun			BiH jan-jun		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2013	2014		2013	2014		2013	2014	
Direktni porezi	261,8	276,7	5,7	219,3	209,9	-4,3	481,1	486,6	1,1
Porez na dohodak	134,4	140,8	4,8	122,1	113,7	-6,9	256,5	254,5	-0,8
Porez na dobit	83,6	91,1	8,9	80,9	80,6	-0,4	164,6	171,7	4,3
Porezi građana	43,1	44,3	2,8	10,9	9,7	-10,7	54,0	54,0	0,0
Ostali porezi	0,6	0,6	-3,5	5,4	5,9	8,9	6,0	6,5	7,6
Ostale takse, kazne i naknade	219,4	231,6	5,6	143,6	186,3	29,7	362,9	417,9	15,1
Doprinosi	1.286,8	1.329,4	3,3	624,3	644,3	3,2	1.911,1	1.973,8	3,3
PIO	708,5	730,0	3,0	337,5	355,9	5,5	1.046,0	1.085,8	3,8
Zdravstvo	519,5	538,9	3,7	242,7	242,2	-0,2	762,2	781,1	2,5
Nezaposleni	58,8	60,6	3,1	17,1	17,6	3,0	75,9	78,2	3,1
Dječija zaštita			-	25,1	26,0	3,5	25,1	26,0	3,5
Zapošljavanje invalida			-	1,9	2,0	5,4	1,9	2,0	5,4
Fond solidarnosti			-	0,0	0,7	-	0,0	0,7	-
UKUPNO	1.768,0	1.837,8	3,9	987,1	1.040,5	5,4	2.755,1	2.878,2	4,5

Izvor: Poreske uprave entiteta

III CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR

Cijene

- U BiH je u P1 2014. godine zabilježena deflacija. Najveći uticaj na smanjenje opšteg nivoa cijena su imali odjeljci hrane i bezalkoholnih pića, odjeće, obuće i prevoza.
- Svjetske cijene hrane i gasa u posmatranom periodu su smanjene, dok su cijene nafte u blagom porastu zbog povećanja cijena nafte u K2 2014. godine.

U BiH je u P1 2014. godine zabilježena deflacija od 1,5% g/g. Smanjenju opšteg nivoa cijena najviše su doprinijele niže cijene u odjeljcima hrane i bezalkoholnih pića, odjeće i obuće, prevoza i stanovanja, vodosnabdijevanja, el. energije, plina i drugih energenata.

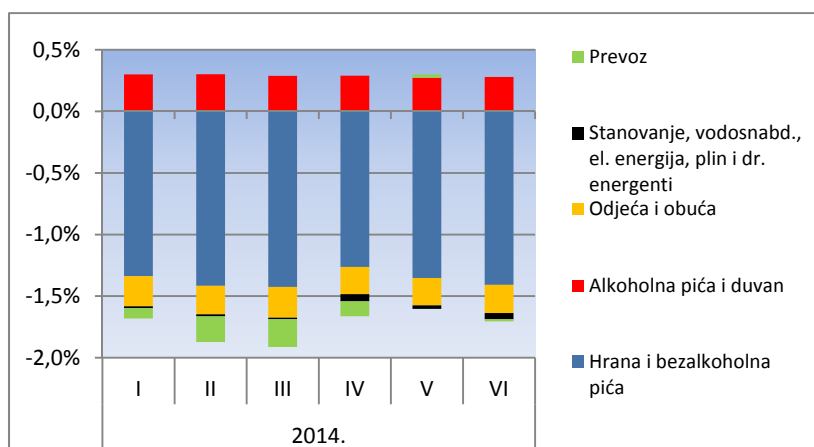
Svjetske cijene hrane u P1 2014. godine su ostvarile pad od 1,9% g/g.¹⁸ To je uticalo na kretanje cijena ne samo u EU već i u BiH. U kategoriji hrane i bezalkoholnih pića u P1 2014. godine je registrovana deflacija od 4% g/g. Zbog značajnog udjela hrane i bezalkoholnih pića u ukupnom CPI indeksu spomenuti odjeljak je najviše doprinijeo deflaciji u BiH.¹⁹ Pored hrane, na smanjenje cijena u BiH najviše je uticao odjeljak odjeće i obuće gdje su cijene niže za 5% g/g.

Cijene nafte na svjetskom tržištu u P1 2014. godine imale su blagi rast u poređenju sa P1 2013.²⁰ Dok je u K1 nafta bila jeftinija, u K2 je registrovan rast cijena ovog energenta. U BiH su cijene u odjeljku prevoza u posmatranom polugodištu smanjene za 0,8% g/g (zbog niže cijene goriva i maziva²¹), dok se cijene motornih vozila nisu bitnije mijenjale.

U okviru odjeljka stanovanja, vodosnabdijevanja, el. energije, plina i drugih energenata zabilježena je deflacija od 0,3% g/g. Cijene električne energije se nisu mijenjale (izuzev sezonskih promjena). Slično je sa cijenama gasa koje su niže za 7,5% g/g, što je posljedica promjene cijena u drugoj polovini 2013. godine. Cijene vode u P1 2014. godine su bile nešto veće zbog povećanja cijena u 2013. godini.

Najbrži rast cijena u BiH je registrovan u odjeljku alkoholnih pića i duvana (5,6% g/g), što je posljedica nastavka usklađivanja akciza na cigarete na početku 2014. godine.²²

Grafikon 8: Doprinosi rastu pojedinih odjeljaka CPI (procentni poeni)

Izvor: BHAS, DEP kalkulacije na osnovu pondera iz 2013. godine

¹⁸ Izvor: MMF baza podataka, indeks hrane.

¹⁹ Udio hrane i bezalkoholnih pića u ukupnom CPI indeksu je oko 33,3%. Izvor BHAS.

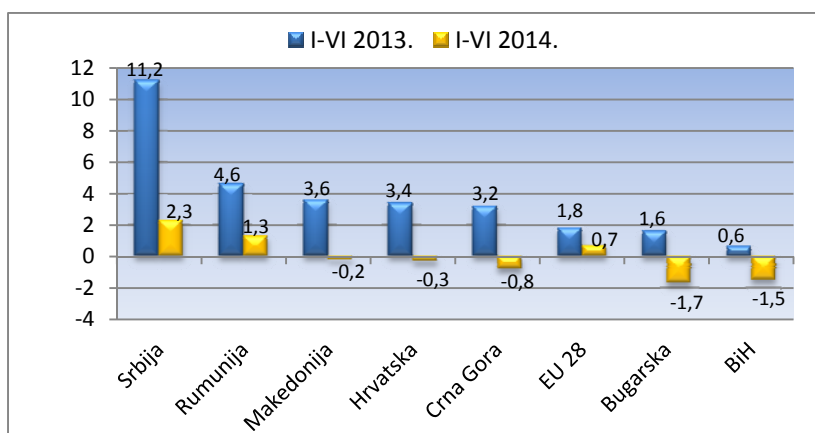
²⁰ Izvor: MMF baza podataka, Sirova nafta (petroleum), Dated Brent, light blend 38 API, fob U.K., US\$/barele (0,9% g/g).

²¹ Cijene u pododjeljku goriva i maziva su bile niže za 1,6% g/g u P1 2014. godine.

²² Detaljnije u Ekonomskim trendovima za prvi kvartal 2014. godine.

Niže svjetske cijene hrane, ali i sporiji rast cijena nafte, su imali uticaj na opšti nivo cijena. U EU 28 je zabilježen nešto sporiji rast cijena u odnosu na 2013. godinu, dok je u pojedinim zemljama u regionu zabilježena deflacija (grafikon ispod).

Grafikon 9: Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena (g/g u %)

Izvor: BHAS, Agencije za statistiku posmatranih zemalja, EUROSTAT

Monetarni sektor u BiH

Novčana masa (M2) u promatranom razdoblju iznosila je 16,3 mlrd. KM i veća je za 7,0% odnosu na prvo polugodište 2013. godine zahvaljujući rastu i neto strane aktive (NSA) i neto domaće aktive (NDA). Neto strana aktiva za promatrani period iznosila je 6,2 mlrd. KM. Rast neto strane aktive (17,1% g/g) prvenstveno je rezultat rasta strane aktive CBBiH (10,5% g/g), te većeg smanjenja strane pasive komercijalnih banaka (-8,8%) g/g u odnosu na smanjenja strane aktive komercijalnih banaka (-3,2% g/g).

Trend smanjenja strane pasive komercijalnih banaka prisutan je od 2010. godine, kada su banke majke započele proces razduživanja u zemljama banki kćerki kako bi konsolidirali svoje poslovanje. Iz istog razloga, kako bi nadomjestili dio izvora sredstava za kreditiranje sektora u BiH, banke kćerke smanjuju svoju aktivu plasirane u inozemstvu. Neto domaća aktiva za prvih šest mjeseci 2014. godine iznosila je 10,1 mlrd. KM. Slab rast neto domaće aktive rezultat je slabe kreditne aktivnosti u BiH.

Najlikvidniji dio novčane mase, monetarni agregat M1 na godišnjoj razini bilježi povećanje od 7,8% čemu su doprinijeli pozitivan rast i gotovine izvan banaka i prenosivih depozita u domaćoj valuti. Manje likvidan dio novčane mase, monetarni agregat QM, također je zabilježio pozitivan godišnji rast zahvaljujući pozitivnim kretanjima svih njegovih komponenti. Detaljan pregled iznosa i godišnjih stopa promjena dan je u tabeli ispod.

Tabela 6: Struktura monetarnih agregata (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Gotovi na izvan banaka	Prenosiv i depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Novac u užem smisli (M1)	Kvazi novac (QM)	Ukupna novčana masa (M2)
	1	2	3	4	5	6=1+2	7=3+4+5	8=6+7
I-XII 2013.	2.542	4.153	3.006	1.189	5.203	6.696	9.399	16.094
I-III 2014.	2.542	4.123	3.086	1.155	5.248	6.665	9.489	16.155
I-VI 2014.	2.619	4.128	3.108	1.215	5.232	6.747	9.555	16.302
Stopa rasta g/g								
I-XII 2013.	5,3%	11,4%	12,5%	12,9%	3,2%	9,0%	7,2%	7,9%
I-III 2014.	5,8%	7,4%	13,6%	8,8%	2,8%	6,8%	6,8%	6,8%
I-VI 2014.	7,3%	8,1%	11,9%	5,0%	3,7%	7,8%	6,4%	7,0%
Učešće u M2								
I-XII 2013.	15,8%	25,8%	18,7%	7,4%	32,3%	41,6%	58,4%	100,0%
I-III 2014.	15,7%	25,5%	19,1%	7,1%	32,5%	41,3%	58,7%	100,0%
I-VI 2014.	16,1%	25,3%	19,1%	7,5%	32,1%	41,4%	58,6%	100,0%

Izvor: Centralna banka BiH

Budući da su i gotovina izvan monetarnih vlasti i depoziti banaka kod monetarnih vlasti imali pozitivan trend kretanja u odnosu na isto razdoblje prošle godine, pričuvni novac veći je za 11,4% g/g i dosegao je razinu od 6,4 mlrd. KM.

Tabela 7: Struktura pričuvnog novca (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Pričuvni novac (M0)
	1	2	3	4=1+2+3
I-XII 2013.	2.909,9	3.475,3	15,9	6.401,0
I-III 2014.	2.929,2	3.365,6	12,4	6.307,2
I-VI 2014.	3.006,4	3.404,6	8,6	6.419,5
Stopa rast g/g				
I-XII 2013.	5,9%	14,3%	16,8%	10,3%
I-III 2014.	8,7%	14,7%	1,5%	11,8%
I-VI 2014.	8,7%	14,2%	-37,8%	11,4%
Učešće u M0				
I-XII 2013.	45,5%	54,3%	0,2%	100,0%
I-III 2014.	46,4%	53,4%	0,2%	100,0%
I-VI 2014.	46,8%	53,0%	0,1%	100,0%

Izvor: Centralna banka BiH

Kako pričuvni novac ima brži rast od ukupne novčane mase, novčana multiplikacija u prvih pola godine 2014. je nešto usporenija u odnosu na prošlu godinu.

Stanje prosječnih obveznih pričuva za prvo polugodište 2014. godine iznosilo je 1,3 mlrd. KM dok je višak iznad obveznih pričuva iznosio 2,1 mlrd. KM i bilježi ubrzan rast promatrano g/g. Iz ovog razloga implicitna stopa obveznih pričuva zabilježila je povećanje i iznosila je 23,7%, dok je prosječna stopa obveznih pričuva gotovo ista kao i godinu ranije (8,6%). Inače, politika obveznih pričuva nije se mijenjala od 2011. godine.

Devizne pričuve

Devizne pričuve za prvo polugodište 2014. godine iznosile su 7,1 mlrd. KM²³ i veće su u odnosu na isto razdoblje prošle godine 681,3 mil. KM, odnosno 10,5%. U odnosu na kraj godine, kao i na prethodni kvartal, stope rasta su ipak niže i iznose 1,1% i 2,7%, respektivno. Vidan je trend smanjenja deviznih pričuva investiranih u depozite kod nerezidenata, dok je povećano investiranje u vrijednosne papire nerezidenata što je najvjerojatnije odraz kretanja kamatnih stopa na novčanom tržištu eurozone i prinosa na tržištu vladinih obveznica u eurozoni. U tabeli ispod dan je pregled strukture deviznih pričuva kao i godišnje stope promjene.

Tabela 8: Struktura deviznih pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Devizne pričuve ukupno
	1	2	3	4	5	6	7=1+...+6
I-XII 2013.	164,1	2,7	91,6	2.217,6	0,0	4.592,3	7.068,3
I-III 2014.	175,2	2,6	72,6	1.504,3	0,0	5.199,0	6.953,8
I-VI. 2014.	183,0	2,7	59,4	1.439,5	0,0	5.459,3	7.143,8
Stopa rast g/g							
I-XII 2013.	3,2%	-39,4%	-31,2%	-5,0%	-	18,4%	8,6%
I-III 2014.	-25,2%	22,8%	-3,0%	-33,2%	-	38,1%	9,8%
I-VI. 2014.	3,4%	-96,6%	18,8%	-17,1%	-	23,5%	10,5%
Učešće u bruto deviznim pričuvama							
I-XII 2013.	2,3%	0,0%	1,3%	31,4%	0,0%	65,0%	100,0%
I-III 2014.	2,5%	0,0%	1,0%	21,6%	0,0%	74,8%	100,0%
I-VI. 2014.	2,6%	0,0%	0,8%	20,2%	0,0%	76,4%	100,0%

Izvor: Centralna banka BiH

Iznos deviznih pričuva bio je dovoljan za financiranje 5,9 mjeseci prosječnog uvoza roba i usluga. Također, pokrivenost pričuvnog novca deviznim pričuvama iznosila je 111,3%, dok je pokrivenost novčane mase deviznim pričuvama iznosila 43,8%, što pokazuje da su kriteriji za održanje valutnog odbora ispoštovani.

Bankarski sektor u BiH

Slaba ekonomska aktivnost u BiH u prvom polugodištu 2014. godine praćena je slabom kreditnom aktivnošću poslovnih banaka. Slaba domaća potražnja jedan je od glavnih uzroka niske kreditne aktivnosti.

Iako su katastrofalne poplave pogodile velik dio teritorija BiH u svibnju 2014. godine, utjecaj te katastrofe nije se značajnije odrazio na poslovanje bh. bankarskog sektora u prvom polugodištu 2014. godine. Ukupan financijski rezultat iznosio je 99,1 mil. KM²⁴. Prema podacima entitetskih agencija za bankarstvo, 25 banaka poslovalo je s pozitivnim rezultatom, dok su dvije ostvarile negativan poslovni rezultat.

²³ U ovom dijelu izvješća o Ekonomskim trendovima u BiH, analizira se stanje i promjena stanja deviznih pričuva na kraju promatranog razdoblja i struktura investiranja deviznih pričuva.

²⁴ Nekonsolidirani podatak za ukupni bankarski sektor. Izvor: entitetske agencije za bankarstvo. Ukupan financijski rezultat, kao i drugi pokazatelji izvješća o dobitku i gubitku dobiven je sumiranjem podataka dobivenih od entitetskih agencija za bankarstvo, te predstavljaju nekonsolidirane pokazatelje.

Aktiva ukupnog bankarskog sektora u promatranom razdoblju iznosila je 24,0 mlrd. KM²⁵ i veća je za 5,5% g/g što je rezultat povećanja potraživanja od domaćih sektora i pričuva banaka. S druge strane, inozemna aktiva banaka se nastavila smanjivati na godišnjoj razini (-3,2% g/g) zbog povlačenja prenosivih i ostalih depozita u nerezidenata u stranoj valuti koji čine 68,4% inozemne aktive poslovnih banaka. Smanjivanjem inozemne aktive banke dijelom nadoknađuju smanjeno financiranje iz inozemstva, odnosno smanjenje inozemne pasivu.

Također, prosječne kamatne stope na depozite u inozemstvu imaju trend smanjenja unazad nekoliko godina, pa je profitabilnije za banke da svoje depozite koje drže van BiH preusmjere na kreditiranje bh. sektora. Na strani pasive ukupnog bankarskog sektora, sve stavke izuzev inozemne pasive imaju pozitivan trend kretanja promatrano g/g.

Iako je bh. bankarski sektor poslovao pozitivno, a poplave koje su pogodile BiH u prvoj polovini godine nisu utjecale na stabilnost sektora, nekvalitetni krediti nastavili su povećanje učešća u ukupnom kreditnom portfolio. Kako je ovaj trend postojao i prije, ne može se dovesti samo u vezu s prirodnim katastrofom s kojom se suočila BiH, mada će najvjerojatnije u narednim razdobljima imati velik utjecaj na povećanje nekvalitetne aktive banaka. U narednoj tabali predstavljena je klasifikacija kredita.

Tabela 9: Klasifikacija kredita plasiranih fizičkim i pravnim osobama

Razdoblje	A	B	C	D	E	Nekvalitetni krediti (C-E)
30.06.2013.	76,4%	9,3%	4,1%	4,5%	5,7%	14,3%
30.09.2013.	76,1%	9,0%	4,3%	4,7%	5,9%	14,9%
31.12.2013.	76,2%	8,7%	4,1%	4,5%	6,5%	15,1%
31.03.2014.	75,7%	9,4%	3,8%	4,3%	6,8%	14,9%
30.06.2014.	76,0%	8,9%	4,0%	4,7%	6,4%	15,1%

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Već je spomenuto da je zbog slabe domaće tražnje i kreditiranje nisko. Ukupni krediti u prvom polugodištu 2014. godine iznosili su 16,9 mlrd. KM. U odnosu na prošlu godinu veći su 4,5% g/g. Najveći doprinos rastu ukupni kredita dali su krediti plasirani sektoru stanovništva (2,8 postotnih bodova), a zatim krediti plasirani sektoru opće vlade (0,9 p.b.) i krediti plasirani nefinancijskim poduzećima (0,8 p.b.)²⁶.

Ostali sektori ukupno dali su negativan doprinos rastu (-0,1 p.b.). Sektorska struktura kredita nije se značajnije mijenjala, pa tako krediti dani sektoru nefinancijskih poduzeća i stanovništva zajedno imaju učešće u ukupnim kreditima od 93,4%.

²⁵ Podaci iz konsolidirane bilance stanja, kao i sektorska struktura ukupnih depozita i kredita podaci su CBBiH.

²⁶ Sektor opće vlade čine sve razine vlada; sektor nefinancijskih poduzeća obuhvata i nefinancijska javna i nefinancijska privatna poduzeća; za potrebe izrade BIH ET u ostalim sektorima su sektor ostalih finansijskih (nebankarskih) institucija i ostali.

Tabela 10: Sektorska struktura kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Kredit nefinancijskim poduzećima	Kredit stanovništvu	Kredit općoj vladi	Kredit ostalim sektorima	Ukupni kredit
I-VI 2013.	8.300,9	6.876,2	846,9	114,7	16.138,7
I-XII 2013.	8.349,9	7.065,2	902,9	86,9	16.405,0
I-VI 2014.	8.429,6	7.322,3	1.017,1	91,2	16.860,2
Stopa rasta g/g					
I-VI 2013.	1,7%	1,3%	22,5%	9,1%	2,5%
I-XII 2013.	1,5%	4,0%	9,2%	-10,9%	2,9%
I-VI 2014.	1,6%	6,5%	20,1%	-20,5%	4,5%

Izvor: Centralna banka BiH

Ukupni depoziti nastavili su pozitivan trend kretanja i u prvom polugodištu 2014. godine. Na kraju promatranog razdoblja iznosili su 14,5 mlrd. KM i veći su 7,8% g/g.

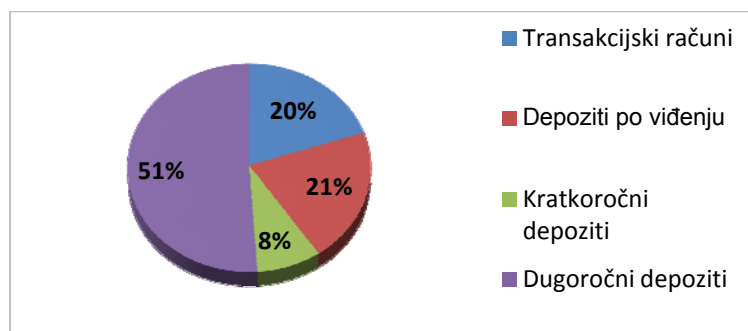
Tabela 11: Sektorska struktura depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Depoziti ostalih sektora	Ukupni depoziti
I-VI 2013.	7.931,1	3.321,2	1.126,2	1.095,9	13.474,4
I-XII 2013.	8.363,9	3.538,4	1.161,8	1.185,8	14.249,9
I-VI 2014.	8.690,7	3.350,3	1.292,0	1.189,4	14.522,4
Stopa rasta g/g					
I-VI 2013.	8,2%	1,5%	-14,6%	4,6%	3,9%
I-XII 2013.	9,3%	7,9%	-11,9%	10,5%	6,9%
I-VI 2014.	9,6%	0,9%	14,7%	8,5%	7,8%

Izvor: Centralna banka BiH

Kao što se iz prethodne tabele vidi najveće učešće u ukupnim depozitima imaju depoziti stanovništva i ujedno su i nosioci rasta ukupnih depozita. Depoziti ovog sektora na kraju prvog polugodišta iznosili su 8,7 mlrd. KM i veći su 759,6 mil. KM, odnosno 9,6% g/g u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Ovakvo kretanje depozita stanovništva odraz je slabe potrošnje. Sektor stanovništva je već duže vrijeme skloniji štednji nego potrošnji, pa su tako depoziti stanovništva veći od kredita dani ovom sektoru za 1,4 mlrd. KM. Najveći doprinos rastu depozita stanovništva dali su dugoročni depoziti (4,0 p.b.), zatim depoziti po viđenju (3,7 p.b.) i transakcijski računi (2,5 p.b.), dok su kratkoročni depoziti dali negativan doprinos rastu ukupnih depozita stanovništva (-0,4 p.b.).

Grafikon 10: Struktura depozita stanovništva

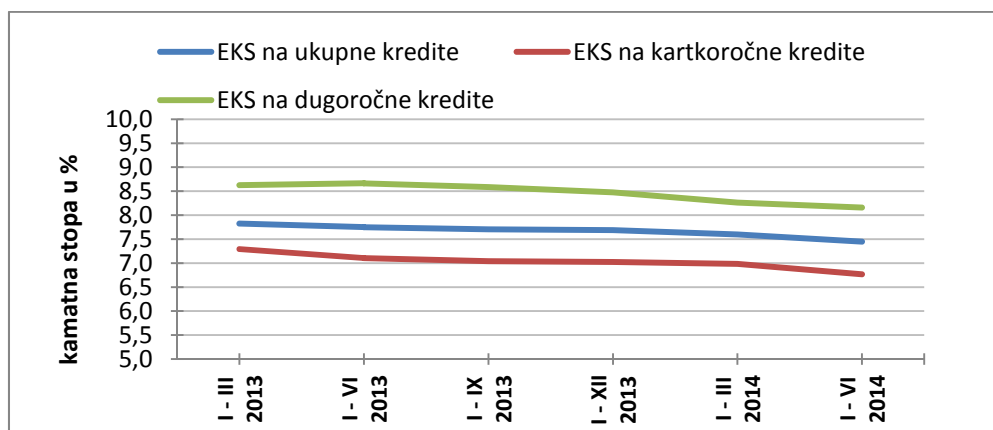

Izvor: Centralna banka BiH

Najveću promjenu u kretanju zabilježili su depoziti opće vlade, koji u prvom polugodištu imaju pozitivnu stopu rasta, 14,7% g/g. Pozitivno kretanje stanja depozita opće vlade mogao bi biti rezultat manjeg suficit ostvarenog u prvom polugodištu 2014. godine. Ukupni javni prihodi bilježe nešto veću stopu rasta g/g, u odnosu na stopu rasta javnih rashoda²⁷.

Aktivne kamatne stope karakterizirao je trend smanjenja. Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa²⁸ (EKS) na ukupne novoodobrene²⁹ kredite za prvih šest mjeseci iznosila je 7,45% i manja je u odnosu na kraj godine za 0,24 p.b., a u odnosu na prvo polugodište 2014. godine za 0,30 p.b. Isti trend imale su prosječne ponderirane kamatne stope na kratkoročne i dugoročne kredite što se može vidjeti na grafu ispod. Smanjenje kamatnih stopa na kredite najvjerojatnije je odgovor poslovnih banaka na smanjenu potražnju za bankarskim kreditima.

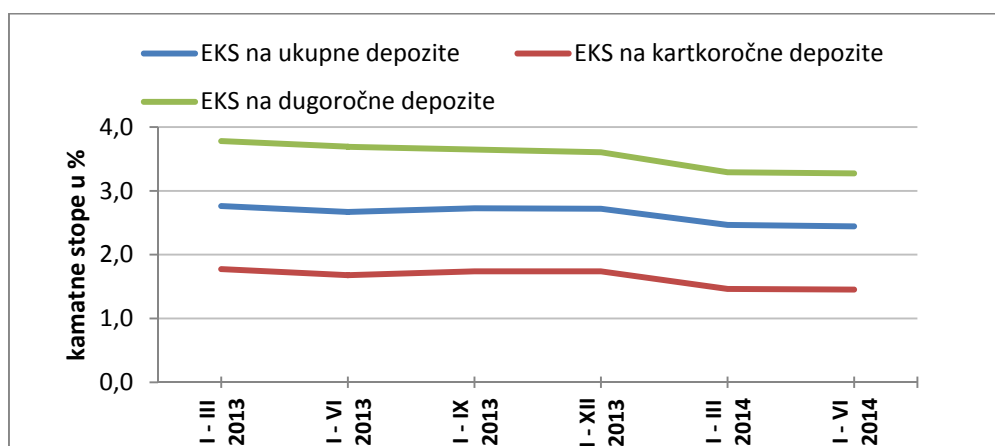
Grafikon 11: Kretanje prosječnih ponderiranih EKS na kredite

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Međutim, i pasivne kamatne stope zabilježile su smanjenje u odnosu na prošlu godinu. Prosječna ponderirana EKS³⁰ na ukupne depozite u promatranom razdoblju iznosila je 2,44% i manja je u odnosu na kraj 2013. godine za 0,28 p.b., a u odnosu na isto razdoblje prole godine manja je za 0,22 p.b. Isto kretanje imale su i prosječne ponderirane EKS na kratkoročne i dugoročne depozite.

Grafikon 12: Kretanje prosječnih ponderiranih EKS na depozite

Izvor: Centralna banka BiH

²⁷ Pogledati poglavlje II. Javne financije.

²⁸ Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa na ukupne kredite za cijelu BiH (kao i kratkoročna i dugoročna EKS za BiH) predstavlja ponderirani prosjek ukupne efektivne kamatne stope na kredite za RS i ukupne efektivne kamatne stope na kredite u FBiH. Kao ponderi su korištena učešća ukupnih novoodobrenih kredita u FBiH i RS u ukupnim novoodobrenim kreditima u BiH. U novoodobrenim kreditima u određenom razdoblju uključeni su i prolongirani i restrukturirani krediti, kao i prekoračenja po računima. Podaci o iznosu kredita i kamatnih stopa po entitetima dobiveni su od entitetskih agencija za bankarstvo. Podaci o kamatnim stopama koje objavljuje CBBiH nalaze se u Dodatku.

²⁹ Uključeni i prolongirani i restrukturirani krediti.

³⁰ Pogledati objašnjenje u prethodnoj fusnoti. Umjesto kredita, korišteni depoziti.

Može se zaključiti da unatoč tome što je financiranje banki kćerki od strane matičnih banaka smanjeno unazad četiri godine, a što je dovelo do većeg oslanjanja na domaće izvore sredstava, banke u BiH ipak imaju dovoljno sredstava za plasman i ne moraju podizati kamatne stope na depozite kako bi privukle sredstva domaćih sektora. Isto tako, kreditna potražnja je niska, pa banke snižavaju kamatne stope na kredite kako bi privukle potencijalne klijente.

Mikrokreditni sektor u BiH

Mikrokreditni sektor u BiH čine 19 mikrokreditnih organizacija, od toga 4 mikrokreditna društva i 15 mikrokreditnih fondacija³¹. Aktiva ukupnog mikrokreditnog sektora za prvo polugodište iznosila je 647,1 mil. KM što je u odnosu na isto razdoblje prošle godine manje za 22,2 mil. KM (-3,3%), a u odnosu na kraj 2013. godine za 19,4 mil. KM (-2,9%). Do smanjenja aktive sektora MKO došlo je prvenstveno zbog smanjenja kredita ovog sektora, a koji u ukupnoj aktivni imaju učešće od 83,2%.

Ukupno plasirani krediti MKO u prvom polugodištu iznosili su 388,3 mil. KM. Na godišnjoj razini zabilježili su smanjenje od 2,0%, a u odnosu na kraj godine 2,5%. MKO imaju blaže uvjete kreditiranja od banaka. Klijenti MKO su obično građani nižeg platežnog razreda koji ne ispunjavaju uvjete banaka za dobivanje kredita. Krediti MKO plasirani sektoru stanovništvu čine 97,9% ukupnih kredita.

Ukupan financijski rezultat sektora MKO je negativan i iznosi -7,8 mil. KM i rezultat je smanjenja ukupnih prihoda (-14,9% g/g) i povećanja ukupnih rashoda (11,5% g/g). Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke značajno su doprinijeli rastu ukupnih rashoda.

Budući da su izvori financiranja MKO skromniji, a plasiranje sredstava rizičnije, kamatne stope po kojima su plasirani krediti MKO su višestruko veće u odnosu na bankarske kamatne stope na kredite. Prosječna ponderirana EKS³² na kratkoročne kredite u prvom polugodištu iznosila je 28,49%, dok je prosječna ponderirana EKS na dugoročne kredite iznosila 23,54%. EKS i na kratkoročne i na dugoročne kredite bilježe smanjenje u odnosu na isto razdoblje prošle godine, 0,78 p.b. i 0,96 p.b. respektivno.

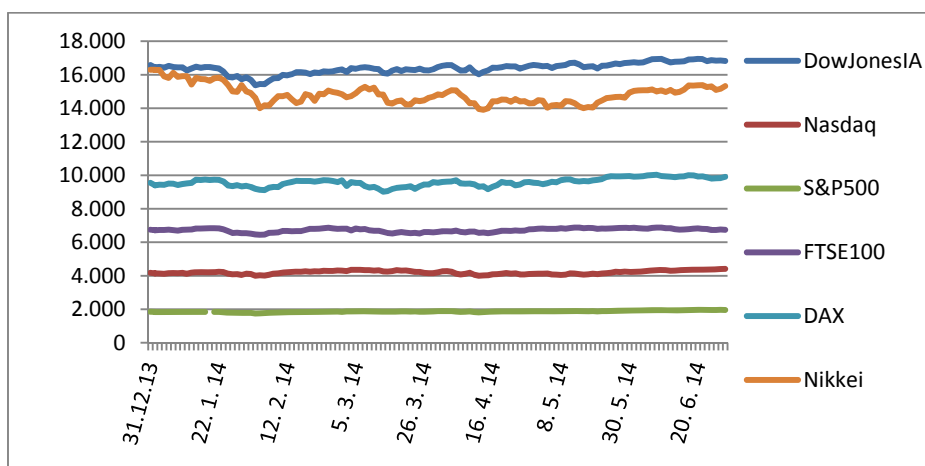
Tržište kapitala u BiH

- **Glavni berzanski indeksi u SAD i Evropi su poslije rasta u februaru i martu počeli padati do kraja prvog polugodišta 2014. godine dok je Japanski Nikkei ostvario rast od 6,3%.**
- **Ukupni promet na BiH berzama u prvom polugodištu 2014. godine je iznosio 557,6 mil. KM, što predstavlja rast prometa od 84,5% u odnosu na promet u istom periodu u 2013. godine.**
- **Berze u zemljama okruženja na kraju prvog polugodišta 2014. godine bilježe različite rezultate kapitalizacije u odnosu na kraj 2013. godine. Zagrebačka burza ostvaruje rast od 8,4%, dok Beogradska berza ostvaruje ostvaruje minimalan pad od 4,9%.**

³¹ Mikrokreditna društva su profitne organizacije, dok su mikrokreditne fondacije neprofitne organizacije.

³² Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa na kratkoročne kredite za cijelu BiH (kao i dugoročna EKS za BiH) predstavlja ponderirani prosjek ukupne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite za RS i ukupne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite u FBiH. Kao ponderi su korištena učešća kratkoročnih kredita u FBiH i kratkoročnih kredita u RS u ukupnim kratkoročnim kreditima u BiH. I kratkoročni i dugoročni krediti po entitetima predstavljaju stanja na kraju razdoblja. Podaci o iznosu plasmana i kamatnih stopa po entitetima dobiveni su od entitetskih agencija za bankarstvo.

Grafikon 13: Kretanje najvažnijih indeksa na svjetskim tržištima

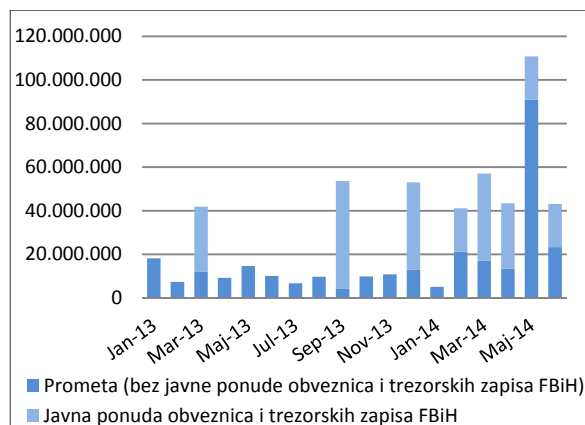

Izvor: WSJ, NYSE, S&P, FTSE, Deutsche boerse, Nikkei

Ukupni promet

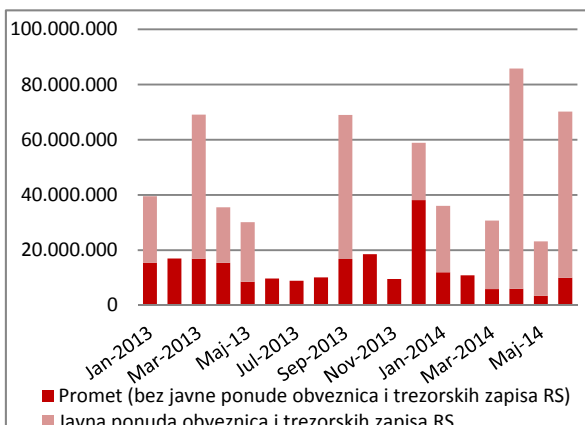
Ukupni promet na BiH berzama u prvom polugodištu 2014. godine je iznosio 557,6 mil. KM, što predstavlja rast prometa od 84,5% u odnosu na promet u istom periodu u 2013. godini. Ukupan promet na SASE u prvom polugodištu 2014. godine je iznosio 300,8 mil. KM što čini 54% od ukupnog prometa u BiH.

Grafikon 14: Ukupan promet ostvaren na SASE

Izvor: SASE

Grafikon 15: Ukupan promet ostvaren na BLSE

Izvor: BLSE

Na BLSE ukupan promet je bio 256,74 mil. KM što čini 46% ukupnog prometa u BiH uz rast od 27,8% u odnosu na isti period prošle godine.

Indeksi

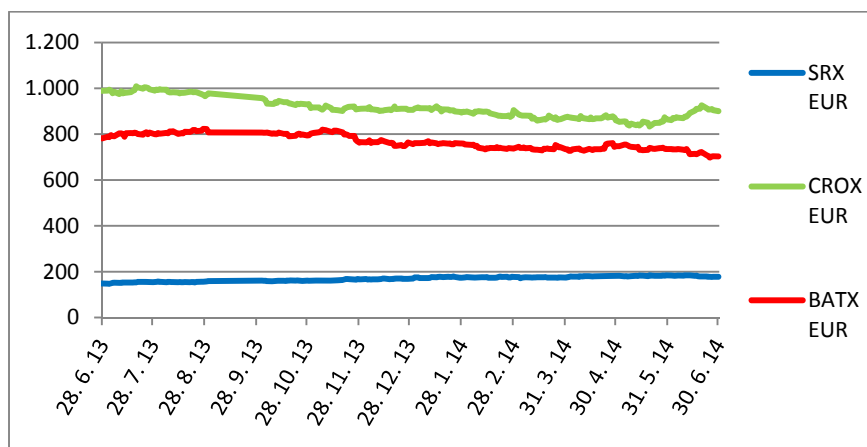
Na SASE indeks investicijskih fondova BIFX je na kraju prvog polugodišta 2014. godine zabilježio minimalan pad vrijednosti od 4,3%, dok je vrijednost indeksa SASX-10³³ je pala za 8,9% u odnosu na vrijednost u istom periodu prošle godine. Vrijednost indeksa primarnog slobodnog tržišta SASX-30 je takođe zabilježila minimalan pad vrijednosti od 3%.

³³ U sastav SASX-10 ulaze: „BH Telecom“ d.d. Sarajevo, „JP Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo, „Fabrika duhana Sarajevo“ d.d. Sarajevo, „JP Elektroprivreda HZHB“ Mostar, „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, „HT Mostar d.d.“, „IK Banka d.d. Zenica“, „Sarajevo Osiguranje“ d.d. Sarajevo, „Solana“ d.d. Tuzla.

Na BLSE indeks investicijskih fondova FIRS je ostvario minimalan pad od 4,9% u odnosu na isti period prošle godine, dok je vrijednost BIRS pala za 9,6%, a ERS-10 pala za 9,4%.

Vrijednost indeksa listiranih na Bečkoj berzi bosanskog indeksa BATX³⁴ pala za 7,6% u odnosu na kraj prošle godine dok je u isto vrijeme hrvatski CROX je minimalno pao za 1,3% a srbijanski SRX ostvario minimalan rast za 1,7%.

Grafikon 16: Vrijednost indeksa listiranih na Bečkoj berzi SRX, CROX i BATX

Izvor: Bečka berza

³⁴ Učešće u indeksu BATX: „BH Telecom“d.d. Sarajevo 25,11%, „Bosnalijek“d.d. Sarajevo 12,03%, „Fabrika Duhana Sarajevo“d.d. Sarajevo 11,21%, „JP Elektroprivreda BiH“d.d. Sarajevo 18,49%, „Nova Banka A.D.“ Banja Luka 6,53%, „Telekom Srpske“ 26,62%.

IV VANJSKI SEKTOR

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U periodu prvog polugodišta tekuće 2014. godine u odnosu na prvo polugodište 2013. godine došlo je do porasta deficita tekućeg računa sa 716 miliona KM (P1 2013) na 989 miliona KM (P1 2014), odnosno porast je iznosio 38% u posmatranom periodu³⁵.

Navedeni porast deficita tekućeg računa u okviru platnog bilansa Bosne i Hercegovine najvećim dijelom izazvan je povećanjem deficita vanjske trgovine. Prema dostupnim podacima Centralne banke BiH deficit vanjske trgovine uvećan je za 17,5% (P1 2014/ P1 2013).

Porast tekućih neto priliva iz inostranstva (primarnog i sekundarnog) dohotka od 9,2% je rezultat porasta priliva od 2,5% i smanjenja odliva za 19,7% (P1 2014/ P1 2013). Kod tekućih priliva novca se može primjetiti porast priliva novca kod domaćinstava za 1,5% uz primjetan pad kompenzacijama zaposlenih bh. sezonskih radnika u inostranstvu sa 329 mil. KM (P1 2013) na 311 mil. KM (P1 2014). Tekući transferi građanima BiH iz inostranstva su također rasli za 1,5%, od čega socijalne beneficije za 5,8% a personalni transferi za 1,4%.

Kod personalnih transfera iz inostranstva je vidljiv rast za 3,3% (K2 2014/ K2 2013) koji je vjerovatno uzrokovan slanjem dodatne individualne finansijske pomoći stanovništvu koje je bilo ugroženo prirodnim nepogodama u drugom kvartalu ove godine.

Također je vidljiv porast priliva u sektoru opšte vlade za 10,9% (P1 2014/ P1 2013).

Kada posmatramo tekuće odlive novca u inostranstvo, evidentan je pad od 19,7% (P1 2014/ P1 2013) koji je u najvećoj mjeri uzrokovan padom odliva dohotka na vlasnički kapital od 39% (pad dividendi na vlasnički kapital), te padom od 8,6% za odlive novca za kamate (kamate za direktne i ostale investicije, kamate na vanjski dug).

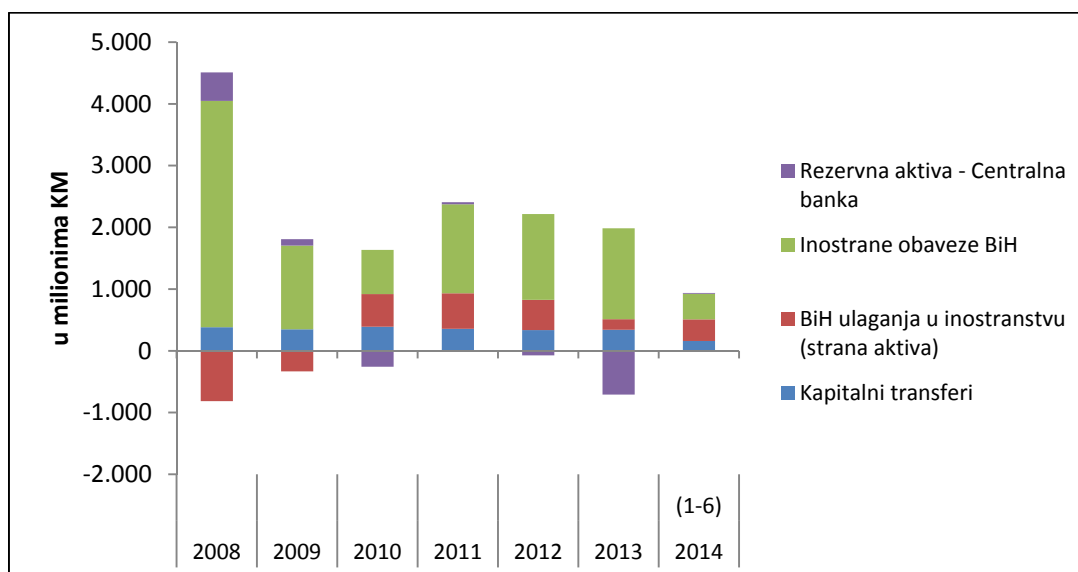
Kod finansiranja deficita tekućeg računa značajan udio su imala sredstva iz finansijskog sektora kroz smanjenje 349 miliona KM finansijskih neto ulaganja aktive u inostranstvu, kao i stvaranje novih obaveza prema nerezidentima u iznosu od 417 miliona KM, uz minimalno smanjenje deviznih rezervi od 11 miliona KM³⁶. Priliv stranog kapitala prvih šest mjeseci 2014.god. , u smislu finansiranja deficita tekućeg računa, je bio za 56% niži u odnosu na isti period prošle godine.

Važno je napomenuti da je vanjski dug po osnovu neto zaduživanja u P1 2013 povećan za 390 mil. dok se neto zaduživanje smanjilo za 37 mil. u P1 2014, prvenstveno zbog smanjenja zajmova nefinansijskih preduzeća i finansijskog sektora.

³⁵ Izvor podataka: Centralna banka BiH

³⁶ Za razliku od poglavlja III Cijene, monetarni i finansijski sektor gdje se analizira stanje deviznih rezervi na kraju perioda ovdje se prate tokovi novca

Grafikon 17: Finansiranje deficita tekućeg računa BiH

Izvor: Centralna banka BiH

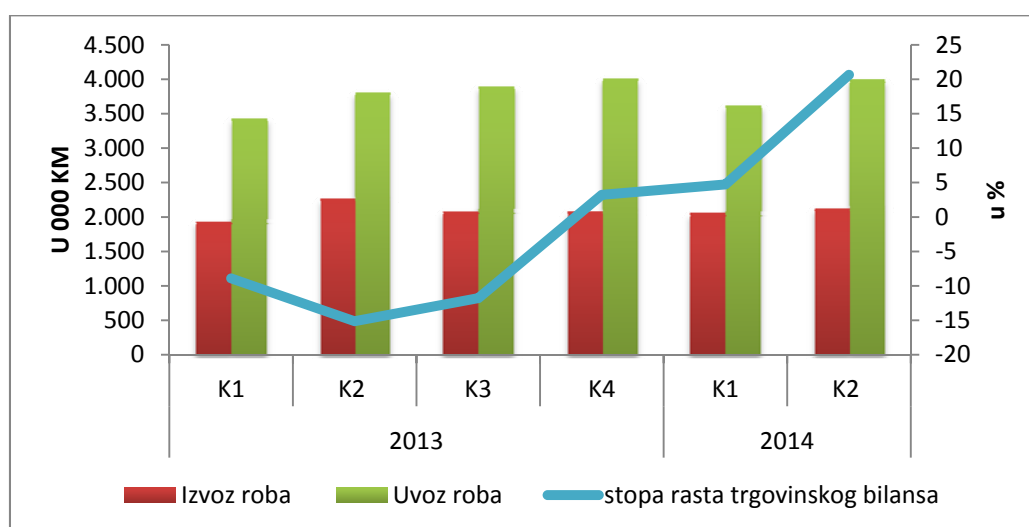
Robna razmjena BiH sa inostranstvom

- Rast ukupne robne razmjene sa inostranstvom od 3,0%.
- Smanjenje izvoza od 0,5% i rast uvoza od 5,1%.
- Rast vanjskotrgovinskog deficita od 12,8%.

Trgovina robama (bez usluga) u prvom polugodištu 2014. godine zabilježeno je povećanje obima trgovine u odnosu na isti period prethodne godine (3,0% g/g). Povećanje obima trgovine je rezultat prvenstveno rasta uvoza, obzirom da je izvoz bilježio negativnu stopu rasta.

Također, rast uvoza doveo je i do produbljivanja trgovinskog deficita. Na kraju P1 2014. godine deficit je ostvario rast od čak 12,8% (g/g), čime je povećano njegovo učešće u BDP-u³⁷ na oko 28%. Pokrivenost uvoza izvozom u P1 je iznosila 54,9%.

Grafikon 18: Kretanje izvoza, uvoza i bilansa trgovine po kvartalima

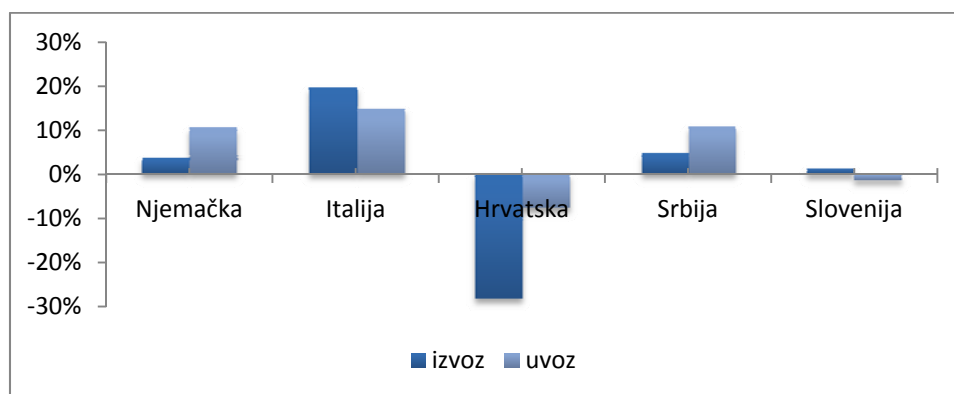
Izvor: Agencija za statistiku BiH

³⁷ Kvartalni BDP proizvodni, u tekućim cijenama, uz pretpostavku da će rast BDP-a za K2 2014. godine biti na nivou BDP u K2 2013. godine.

Ukupan izvoz na kraju posmatranog polugodišta bilježi smanjenje od skromnih 0,5% (g/g) i to prvenstveno zbog značajnog smanjenja zabilježenog tokom K2 od 6,1% (g/g). U posmatranom periodu izvezeno je roba u vrijednosti od 4,2 milijarde KM. Najveći doprinos smanjenju izvoza su imali izvoz električne energije, baznih metala i prehrambenih proizvoda. Tokom drugog tromjesečja 2014. godine izvoz električne energije je smanjen za čak 40% (g/g), i na kraju posmatranog polugodišta smanjenje ovog proizvoda je iznosilo oko 26% (g/g). Uz smanjenje cijene aluminijuma na svjetskom tržištu, kao i smanjenje proizvodnje u BiH, smanjenje izvoza aluminijuma je značajno doprinijelo smanjenju izvoza baznih metala kako na kvartalnom nivou, tako i na kraju posmatranog polugodišta (24% g/g).

Također, na izvoz roba iz BiH, tokom drugog tromjesečja, značajan uticaj su imale i elementarne nepogode koje su zadesile BiH. U istom periodu, tokom K2 2014., u EU je zabilježeno i smanjenje rasta prerađivačke industrije, izazvano padom proizvodnje kod naša dva značajna EU trgovinska partnera - Njemačke i Italije³⁸. Ovo je jasan pokazatelj da je izvoz naših roba uslovljen stranom tražnjom za našim proizvodima. Na svjetskim tržištima takođe je zabilježeno smanjenje cijena hrane, što je jednim dijelom uticalo i na smanjenje izvoza prehrambenih proizvoda (19,7% g/g).

Grafikon 19: Rast/pad izvoza/uvoza glavnih trgovinskih partnera u prvom polugodištu 2014. godine

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Redovan izvoz roba³⁹ je dostigao vrijednost od 2,8 milijardi KM, čime je ostvaren rast od 5,0% (g/g) na kraju prvog polugodišta tekuće godine. U strukturi ukupnog izvoza učestvuje sa 65%. Iako učestvuje sa manje od 35% u ukupnom izvozu, smanjenje izvoza roba nakon unutrašnje obrade, značajnije se odrazilo na njegov pad. Tako, ova kategorija izvoza tokom K2 2014. godine bilježi smanjenje od čak 17,8% (g/g), čime na kraju posmatranog perioda i dalje zadržava negativnu stopu rasta. Najveći doprinos smanjenju ove kategorije su dali proizvodnja i izvoz namještaja, ali i proizvodnja baznih metala (sirovog aluminijuma).

U strukturi izvoza prema zemljama uvoznicama, BiH je zadržala pet vodećih trgovinskih partnera⁴⁰ iz ranijeg perioda.

Takođe, na negativnu stopu rasta ukupnog izvoza, a posebno u K2 2014. godine, uticao je i izvoz usluga unutrašnje obrade⁴¹. Izvoz usluga tokom drugog tromjesečja posmatrane godine dostiže godišnje smanjenje od čak 30,7%. Ovako visoka stopa je i opravdana obzirom da je u drugom tromjesečju zbog poplava bilo zaustavljanje procesa proizvodnje i obrade proizvoda.

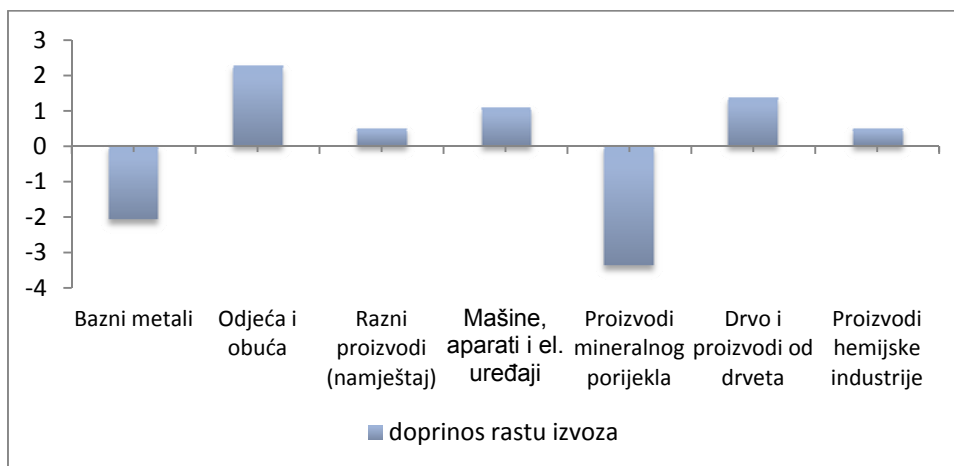
³⁸ Učešće EU tržišta u izvozu je oko 74%. Od ukupnog izvoza u EU 31% proizvoda se izveze u Njemačku, a 27% u Italiju. Prerađivačka industrija u K2 u odnosu na K1 u EU je zabilježila smanjenje od 0,2%, a navedene članice smanjenja od 0,9% K2/K1. 17% BiH proizvoda se izvozi u zemlje Cefta i Tursku.

³⁹ Ukupan izvoz roba je zbir redovnog izvoza, izvoza nakon unutrašnje obrade i izvoza na unutrašnju obradu.

⁴⁰ Vodeće zemlje uvoznice iz BiH su: Njemačka, Italija, Hrvatska, Austrija, Srbija. A BiH najviše uvoza ostvari iz: Njemačke, Hrvatske, Italije, Srbije i Rusije.

⁴¹ Izvoz usluga unutrašnje obrade dobije se kao razlika izvoza nakon unutrašnje obrade i uvoza na unutrašnju obradu.

Grafikon 20: Doprinos rastu/padu ukupnog izvoza

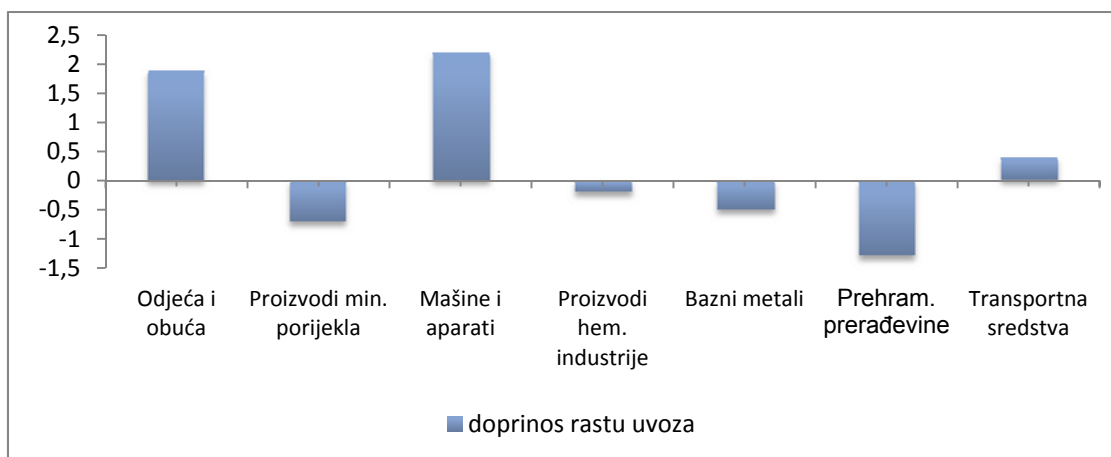
Izvor: CB BiH

Na kraju prvog polugodišta tekuće godine ukupan uvoz je ostvario rast od 5,1% u odnosu na isti period prethodne godine (7,6 milijardi KM). Rastu uvoza najveći doprinos je dao uvoz kapitalnih dobara, od 2,6 p.p. Ova kategorija uvoznih proizvoda bilježi porast od 16,2% (g/g). Dva su značajna proizvoda ove kategorije i obje bilježe porast: uvoz mašina i aparata (15,4% g/g) i uvoz motornih vozila sa nešto skromnijom stopom rasta (3,6% g/g).

Sa druge strane, stopa rasta uvoza bi vjerovatno bila viša da nije bilo smanjenja uvoza prehrambenih prerađevina (5,9% g/g), uvoza baznih metala od 18,5% g/g (od čega, sirovi alumijum 33% g/g i glinica 30% g/g), kao i uvoza kamenog uglja i prirodnog plina.

U istom periodu, redovan uvoz (88% ukupnog) je bilježio povećanje od 7,5% g/g ili vrijednost od oko 6,7 milijardi KM. Najveći doprinos rastu redovnog uvoza dali su uvoz tekstila (1,6 p.p.), uvoz mašina i aparata (1,2 p.p.), kao i uvoz električne opreme (0,5 p.p.).

Grafikon 21: Doprinos rastu/padu ukupnog uvoza

Izvor: CB BiH

Uvoz na unutrašnju obradu je na kraju P1 2014. godine zabilježio smanjenje 10,3% g/g. Na smanjenje ove kategorije najviše se odrazilo smanjenje uvoza baznih metala, odnosno sirovog alumijuma i glinice.

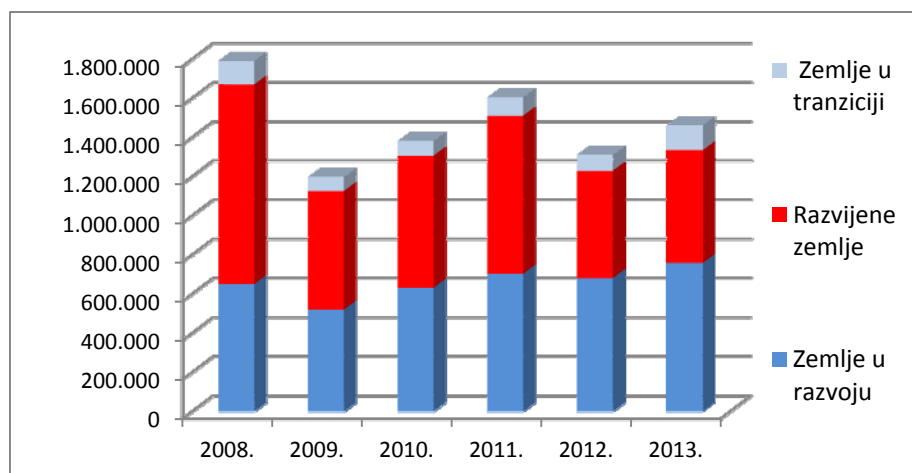
V STRANE DIREKTNE INVESTICIJE

- *Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktna ulaganja (SDU) su u prvom polugodištu 2014. godine iznosila 75,6 miliona KM što je 54,3% manje u poređenju sa istim periodom u prošloj godini.*
- *Prema zadnjim podacima Centralne banke BiH direktna ulaganja u prvom polugodištu u 2014. godini iznose 492,7 mil. KM i ovaj je iznos manji za 13,5% u odnosu na ulaganja u istom periodu prošle godine.*

Ulaganja u svijetu i regionu

Prema revidiranim podacima UNCTAD-a, direktna strana ulaganja u svijetu u 2013. godini su 1.461 mlrd. USD te ostvarila povećanje u iznosu od 11% u odnosu na isti period prošle godine. Od toga iznosa 52% se odnosi na zemlje u razvoju, dok su se ulaganja u razvijene zemlje zadržala na istorijski niskom nivou od 39%. Ulaganja u zemlje u tranziciji su otvarila rekordni rast od 45% u odnosu na prethodnu godinu i čine 9% ukupnih stranih ulaganja u svijetu.

Grafikon 22: SDU ulaganja globalno, 2008.-2013. (u mlrd. USD)

Izvor: UNCTAD

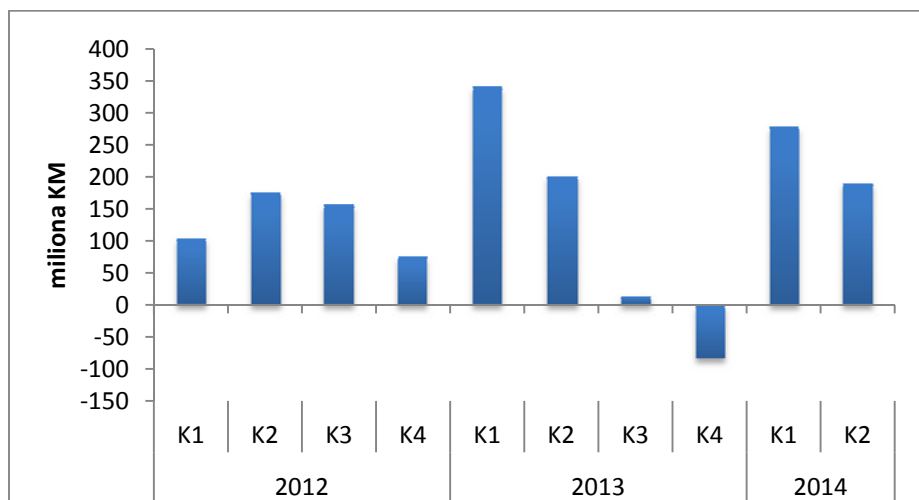
Ulaganja u Bosni i Hercegovini

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktna ulaganja (SDU) su u prvom polugodištu 2014. godine iznosila 75,6 mil. KM što je 54,3% manje u poređenju sa istim periodom u prošloj godini.

Prema zadnjim podacima Centralne banke BiH strana ulaganja u prvom polugodištu 2014. godine iznose 492,73⁴² mil. KM i ovaj je iznos manji za 13,5% u odnosu na ulaganja u istom periodu prošle godine. Neto finansijska aktiva je negativna iznosi 13,5 mil. KM (ulaganje u inostranstvo iz BiH), a finansijska pasiva 468,1 mil. KM, tako da direktne investicije u BiH iznose 492,73 mil. KM (aktiva i pasiva).

⁴² Navedeni iznos se razlikuje od podataka dobijenih od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH zbog različite metodologije prikupljanja ali prikazivanja podataka. MVTEO evidentira novo registrovana ulaganja na osnovu sudskih rješenja o vlasništvu, dok CBBiH strana ulaganja vodi prema metodološkim standardima i instrukcijama Međunarodnog Monetarnog Fonda i OECD-a i obuhvataju mnogo širi pojam (uključuje reinvestirane zarade i ostali kapital - ulaganja sestrinskih preduzeća).

Grafikon 23: Stanje FDI po kvartalima u BiH (u mil. KM)

Izvor: CBBH

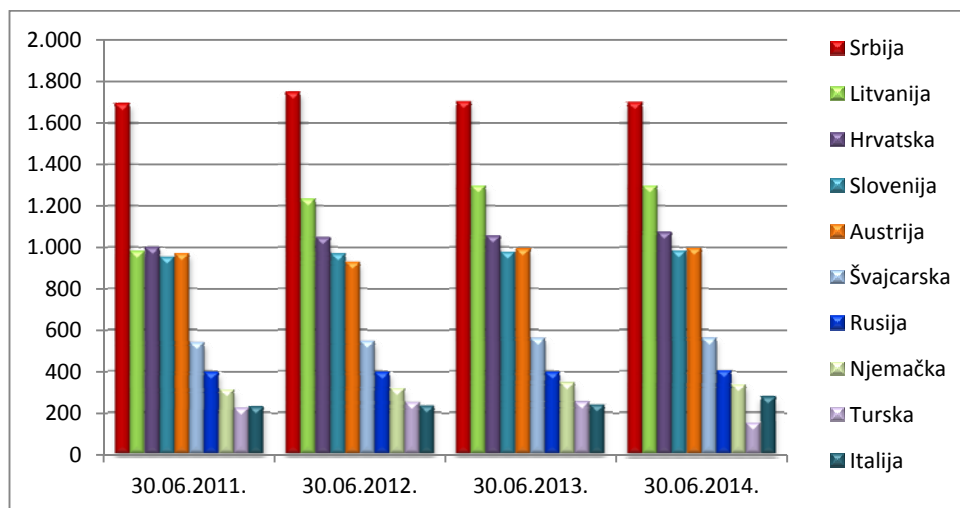
Najznačajnija ulaganja po zemljama u prvom polugodištu u 2014. godini odnose se na:

- Italija 38,9 mil. KM
- Kuvajt 13,9 mil. KM
- UK 10,3 mil. KM
- Hrvatska 7,4 mil. KM
- S. Arabija 6,2 mil. KM

Dok se najveće povlačenja, odnosno smanjenje kapitala odnosi na:

- Slovenija -8,4 mil. KM
- Srbija -4,5 mil. KM

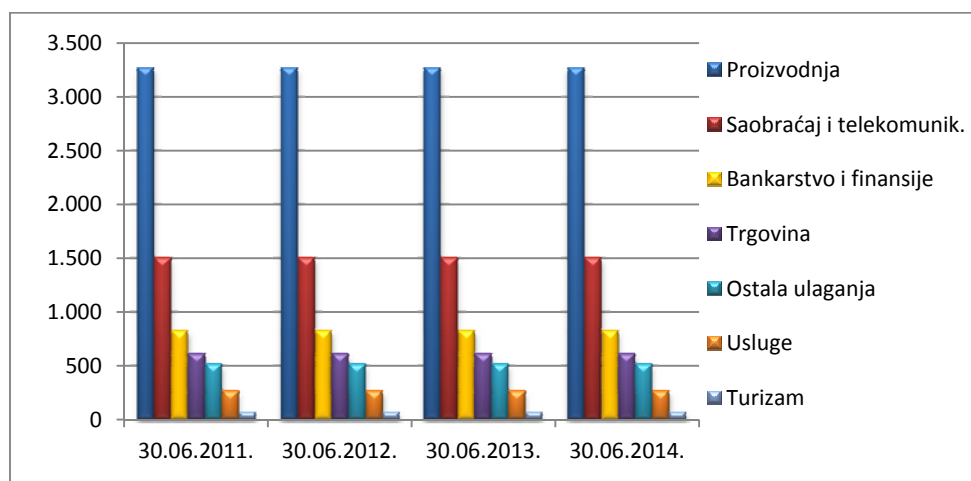
Grafikon 24: Najznačajnija ulaganja u BiH po zemljama (stanje na kraju perioda, u mil. KM)

Izvor: MVTEO

Registrovani ukupni strani kapital pretežno se odnosi na ulaganja u oblast bankarstva i finansija, koja učestvuju sa 28,7 mil., oblast usluga sa 20,6 mil. KM, Firme koje se bave trgovinom učestvuju sa 15,7 mil. KM, dok firme iz oblasti proizvodnje učestvuju sa 6,5 mil. KM.

Grafikon 25: Registrovana SDU u BiH po djelatnostima (stanje na kraju perioda, u mil. KM)

Izvor: MVTEO

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije u 2014. godini treba spomenuti da je 28.03.2014. godine agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“.

DODATAK

Januar-juni 2014.

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u BiH

stopa rasta g/g

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2010=100	2010	2011	2012	2013	2014								
		Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	P-1	K1	K2
Industrija ukupno	100,0	4,3	2,2	-3,7	5,3	5,6	6,8	1,7	-3,3	-6,8	0,0	0,4	4,7	-3,4
Proizvodi za međufaznu potrošnju	30,3	9,9	5,2	-4,1	4,5	13,1	15,7	15,9	5,7	-6,0	1,3	6,7	14,9	0,3
Energija	33,5	0,6	2,1	-7,4	6,5	-2,1	-4,3	-15,2	-17,6	-9,6	0,2	-8,4	-7,2	-9,0
Kapitalni proizvodi	8,9	-4,7	-2,9	-0,2	10,0	15,6	17,9	8,8	11,1	-8,1	-8,0	4,9	14,1	-1,7
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2,9	14,3	4,5	15,4	-3,9	17,0	14,3	-12,9	6,8	-6,0	1,0	2,4	6,1	0,6
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	24,5	0,1	1,5	-0,2	4,9	3,5	8,3	6,0	1,2	-5,4	4,0	2,6	5,9	-0,1
B Vađenje ruda i kamena	12,8	0,1	14,6	-4,1	-4,0	1,5	9,5	4,5	0,7	-17,1	3,9	0,3	5,2	-4,2
C Prerađivačka industrija	66,2	5,9	1,6	-2,6	5,8	10,8	12,3	8,9	2,1	-2,6	0,6	4,8	10,7	0,0
D Proizvodnja i snabdjevanje el. energijom i plinom (izuzev grane 35.3)	21,0	2,6	-3,2	-6,1	9,8	-7,6	-10,2	-21,5	-22,1	-10,8	-8,1	-13,7	-13,1	-13,7
B05 Vađenje ugljena i lignita	10,1	-4,6	14,0	-3,2	-4,5	8,4	9,7	6,3	3,1	-14,3	4,4	2,8	8,1	-2,3
B07 Vađenje metalnih ruda	1,4	45,2	4,0	5,5	5,6	19,0	21,8	3,4	-12,3	-32,8	1,0	-2,1	14,7	-14,7
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1,3	-13,7	29,6	-19,1	-9,1	-42,8	13,0	-9,2	-8,3	-1,9	-26,8	-14,9	-13,0	-12,4
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	10,6	-0,3	-4,0	0,1	5,7	-0,7	2,9	-2,2	-4,0	-5,6	-2,0	-2,2	0,0	-3,9
C11 Proizvodnja pića	3,7	-2,5	-1,0	0,7	6,2	22,9	24,9	11,8	9,6	-8,5	17,5	10,5	19,9	6,2
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,9	-17,7	-9,9	-16,7	7,8	1,2	20,2	-7,9	-17,4	9,0	-8,3	-2,0	4,5	-5,6
C13 Proizvodnja tekstila	3,1	12,7	5,5	-23,5	-0,8	6,6	6,1	20,4	-3,3	-8,1	-6,9	1,6	11,0	-6,1
C14 Proizvodnja odjeće	2,4	-0,8	6,2	-16,9	25,4	18,5	25,6	20,8	3,7	-11,7	-5,2	6,1	21,6	-4,4
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2,7	17,0	11,0	-8,5	10,4	-0,7	11,6	21,9	18,3	20,0	8,4	12,8	10,9	15,6
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	3,2	6,3	7,2	-8,8	14,0	28,2	28,2	22,6	-0,6	-14,9	7,5	8,9	26,3	-2,7
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,0	-6,0	1,4	0,5	2,8	3,9	11,7	1,8	3,8	-20,4	-44,5	-7,7	5,8	-20,4
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1,4	-15,1	-0,4	-1,0	-0,2	0,1	5,7	13,9	41,9	11,7	11,4	13,9	6,6	21,7
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2,4	32,6	3,5	-18,5	6,8	4,4	-1,5	-21,5	-38,7	63,0	61,1	1,7	-6,2	28,5
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2,0	5,0	14,1	3,2	17,6	25,8	18,9	27,3	7,8	21,2	30,1	21,4	24,0	19,7
C21 Proizvo. osnovnih farma. Proizvoda i farma. preparata	1,1	3,1	23,5	18,0	-6,6	-5,8	11,1	-24,0	-23,2	-18,4	19,7	-8,5	-6,2	-7,3
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	2,5	20,3	12,5	-0,8	-4,2	18,4	21,7	46,2	37,8	19,0	29,9	29,0	28,7	28,9
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4,9	2,6	-0,1	-16,7	-0,6	50,4	26,2	28,7	11,1	-24,7	-17,7	2,2	35,1	-10,4
C24 Proizvodnja baznih metala	7,3	20,0	9,9	-1,6	-4,8	5,9	-0,9	-14,6	-8,2	-9,9	-8,0	-6,4	-3,2	-8,7
C25 Proiz. gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6,6	4,8	2,3	-7,4	23,0	3,6	20,8	20,7	0,5	-4,1	7,9	7,4	15,0	1,4
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,4	-24,7	-25,5	-10,3	-8,0	-25,7	-44,2	-46,8	-48,8	-61,6	7,1	-36,9	-38,9	-34,5
C27 Proizvodnja električne opreme	1,5	19,8	20,1	-9,5	4,0	20,3	13,3	38,5	8,7	6,4	-1,0	13,3	24,0	4,7
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	1,9	-32,1	9,7	-1,7	20,6	35,4	8,4	33,6	11,3	-10,6	-27,7	3,1	25,8	-9,0
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1,4	21,8	-1,9	-2,7	22,3	33,7	40,3	29,2	23,6	11,8	18,5	25,6	34,4	18,0
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,1	-24,8	-32,4	59,5	-32,5	2,0	40,8	-70,5	-63,7	-33,1	-35,4	-32,9	-9,2	-44,1
C31 Proizvodnja namještaja	2,6	14,6	-2,6	17,9	4,9	15,4	12,6	-12,8	6,7	-7,4	0,6	1,8	5,1	0,0
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,3	18,2	-6,3	2,6	62,2	32,2	4,5	14,2	-35,7	3,0	-0,6	-2,6	17,0	-11,1
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	1,4	29,8	-18,9	0,3	-17,3	-1,3	4,6	17,3	-3,5	-17,7	-14,4	-3,0	6,9	-11,8
D35 Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom i plinom	21,0	2,6	-3,2	-6,1	9,8	-7,6	-10,2	-21,5	-22,1	-10,8	-8,1	-13,7	-13,1	-13,7

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 2: Industrijska proizvodnja u FBiH

stopa rasta g/g

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2010=100	2011	2012	2013	2014						
		Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	P-1
Industrija ukupno	100,0	2,5	-4,4	7,3	6,4	7,2	2,0	-2,8	-9,4	0,8	0,4
Proizvodi za međufaznu potrošnju	29,1	5,0	-2,5	4,0	13,3	17,3	17,2	9,2	-3,4	-1,7	7,9
Energija	31,8	5,8	-10,8	3,5	-2,7	-3,7	-14,7	-18,3	-11,5	6,8	-7,9
Kapitalni proizvodi	9,4	-3,2	-4,5	37,8	14,4	14,8	4,6	14,1	-13,7	-5,9	3,5
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2,7	-12,2	24,6	-21,0	25,9	2,6	-28,4	3,5	-8,6	-4,5	-4,0
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	27,1	1,7	0,4	4,8	6,0	8,9	7,1	1,5	-10,5	3,0	2,0
B Vađenje ruda i kamena	11,6	12,3	-4,1	-9,1	-1,1	7,6	0,7	-4,2	-12,3	20,6	1,2
C Prerađivačka industrija	68,8	0,0	-2,3	10,8	11,7	12,5	9,3	4,6	-6,5	-0,3	4,6
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3)	19,6	3,3	-10,9	7,8	-7,1	-9,1	-22,2	-24,4	-9,5	-5,5	-13,4
B05 Vađenje ugljena i lignita	10,0	10,4	-2,0	-9,1	7,4	9,3	4,0	-1,4	-14,7	37,5	5,5
B07 Vađenje metalnih ruda	0,3	2,5	-6,4	-26,6	-1,9	20,4	0,7	-38,0	-27,2	-24,7	-18,9
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1,3	27,2	-19,2	-3,6	-47,2	6,6	-10,9	-12,7	3,3	-33,5	-19,2
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	10,3	10,4	-2,0	4,3	1,3	5,4	1,3	-3,2	-9,0	-2,8	-1,6
C11 Proizvodnja pića	4,7	2,5	-6,4	5,9	24,3	28,8	8,4	12,2	-10,6	19,0	10,6
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	1,2	27,2	-19,2	5,4	6,0	23,4	-7,0	-16,8	9,8	-7,9	-0,3
C13 Proizvodnja tekstila	3,8	2,7	-18,0	33,6	8,4	8,7	23,6	-0,3	-6,9	-5,1	3,9
C14 Proizvodnja odjeće	2,6	7,3	-17,2	25,3	20,8	10,2	13,1	-8,6	-20,9	-14,4	-3,3
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2,0	4,4	-5,4	8,1	3,1	3,1	15,6	17,0	1,6	-0,4	6,3
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	2,4	1,3	-16,3	10,3	35,9	23,4	27,0	1,7	-0,7	8,3	14,4
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,2	1,7	1,4	2,2	4,3	15,8	2,8	6,9	-26,3	-53,3	-9,0
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1,7	1,5	-3,6	42,6	1,4	3,8	14,6	46,3	12,7	12,4	14,8
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2,1	-4,3	-21,8	7,6	7,3	-0,9	-4,3	-12,1	8,4	43,6	4,5
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2,0	18,2	2,8	20,4	23,7	19,5	27,4	13,1	20,3	25,5	21,5
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	1,4	20,1	15,0	-9,8	-16,5	15,3	-25,8	-22,4	-20,9	26,0	-9,8
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	2,8	14,2	4,8	-11,2	12,3	19,1	47,2	38,1	17,5	24,5	26,4
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	5,3	-1,7	-16,7	3,9	40,4	15,3	24,3	11,0	-21,1	-15,8	2,1
C24 Proizvodnja baznih metala	8,6	11,5	1,2	-1,2	5,5	3,5	-11,0	-5,1	-6,0	-5,1	-3,4
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6,7	0,9	-12,8	32,9	6,9	23,5	27,7	5,5	-8,6	6,5	8,9
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,5	-35,2	-22,0	18,4	-36,8	-55,1	-54,0	-54,8	-72,2	17,7	-42,9
C27 Proizvodnja električne opreme	1,4	40,1	-11,3	-7,0	57,6	84,4	77,1	21,3	14,3	2,4	35,9
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	2,3	11,0	-0,6	33,7	43,6	12,6	41,7	13,7	-13,1	-25,6	6,6
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1,7	-4,1	2,3	46,7	36,5	38,4	28,9	25,4	14,0	22,5	27,2
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,1	-33,4	60,7	-38,6	2,7	69,0	-86,7	-66,4	-31,0	-34,5	-31,5
C31 Proizvodnja namještaja	2,4	-24,3	36,3	-11,1	20,4	-2,9	-29,1	3,8	-11,9	-6,5	-6,5
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,3	1,9	-6,0	17,7	54,3	-2,2	12,5	-9,3	11,3	9,8	10,0
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	0,4	-12,3	-32,9	127,9	-40,0	-6,6	-28,9	-31,5	-38,2	10,4	-25,5
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	19,6	3,3	-10,9	7,8	-7,1	-9,1	-22,2	-24,4	-9,5	-5,5	-13,4

Izvor: Federalni zavod za statistiku FBiH

Tabela 3: Industrijska proizvodnja u RS

stopa rasta g/g

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2010=100	2010	2011	2012	2013	2014						
		Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	P1
Industrija ukupno	100,0	5,2	5,1	-3,8	4,1	3,8	6,7	1,4	-6,2	-0,3	-0,2	0,6
Proizvodi za međufaznu potrošnju	32,7	12,9	6,1	-7,0	2,9	12,8	11,1	11,4	-1,4	-10,4	8,5	4,4
Energija	38,8	0,7	5,3	-4,6	4,3	-0,7	-5,6	-16,4	-16,6	-6,3	-11,0	-9,3
Kapitalni proizvodi	7,9	13,3	-2,4	10,1	-23,7	21,1	28,9	21,9	-0,6	13,2	-17,3	8,3
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2,9	-8,7	27,4	-0,2	13,4	12,7	17,5	10,8	9,5	-13,9	13,8	7,6
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	17,7	-3,1	2,0	-2,8	16,6	-0,8	13,9	9,0	0,7	15,7	12,2	8,3
B Vađenje ruda i kamena	16,6	9,4	17,7	-4,0	4,4	6,1	13,1	12,2	10,0	-23,6	-13,4	-1,2
C Prerađivačka industrija	59,0	5,1	5,5	-4,4	4,2	9,6	14,0	8,7	-7,3	10,7	6,3	6,3
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3)	24,5	2,9	-0,1	-4,3	1,8	-8,6	-12,7	-20,3	-17,8	-13,6	-13,3	-14,5
B05 Vađenje ugljena i lignita	10,9	-6,5	22,5	-6,0	5,4	10,3	10,7	12,8	15,4	-13,4	-34,8	-2,7
B07 Vađenje metalnih ruda	4,5	55,8	4,2	7,1	9,6	20,4	22,0	3,6	-8,5	-33,5	3,6	-0,3
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1,2	-24,3	35,4	-18,9	-23,7	52,4	42,8	-3,1	6,7	-16,0	1,7	3,7
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	9,6	6,6	-5,5	-0,1	14,8	2,0	10,9	-0,4	-3,2	6,0	9,5	3,8
C11 Proizvodnja pića	1,4	-8,6	-0,7	23,8	13,7	15,8	0,3	40,7	-6,7	6,6	8,7	9,2
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,1	-21,3	-29,3	-36,4	-22,5	-98,8	-97,2	-59,1	-95,2	-63,0	-70,6	-87,4
C13 Proizvodnja tekstila	1,3	-43,3	22,9	-58,7	20,7	-11,4	-17,6	-9,1	-31,7	-20,8	-24,2	-19,7
C14 Proizvodnja odjeće	1,9	-28,6	2,4	-15,9	31,2	13,3	95,9	54,2	63,6	34,8	32,9	44,0
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	4,6	24,7	16,5	-8,8	12,8	-4,2	20,6	28,2	19,4	41,3	17,2	19,3
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	5,2	0,6	13,6	1,9	13,6	20,2	33,4	17,1	-2,2	-12,2	7,1	7,8
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	1,5	-4,7	-3,0	-3,7	4,4	2,1	-3,4	-2,1	-8,8	5,7	-9,0	-2,7
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	0,8	21,6	-7,8	8,3	-27,9	-11,5	25,5	7,4	9,2	1,3	2,8	5,6
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	3,4	16,6	12,3	-12,2	6,0	1,6	-2,3	-79,5	-60,9	300,03	88,1	-2,3
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2,1	3,7	3,8	5,1	9,5	31,9	17,0	26,6	-6,9	22,9	43,2	21,3
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	0,4	-18,1	32,2	47,7	10,9	58,8	-14,1	-11,2	-27,9	-1,1	-8,2	-0,5
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	1,9	-7,3	-0,1	-17,7	33,7	57,1	20,7	44,1	39,7	19,3	44,5	36,4
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4,2	5,7	3,2	-18,2	-30,9	133,6	142,9	61,9	16,0	-25,0	-1,2	18,0
C24 Proizvodnja baznih metala	4,2	30,9	1,7	-16,5	-30,3	12,3	-33,3	-44,4	-34,1	-45,6	-34,8	-33,8
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6,2	1,2	3,2	3,2	3,6	6,4	32,6	20,1	-4,0	16,7	13,2	13,3
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,2	37,4	35,5	26,6	-59,3	1,8	7,7	-16,3	-25,9	-16,2	-32,0	-13,8
C27 Proizvodnja električne opreme	1,8	-8,8	-12,5	-1,6	40,1	-32,3	-35,1	-5,7	-7,1	-7,7	-7,9	-16,1
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	0,7	-50,8	4,5	-7,6	69,9	-17,3	-21,9	-5,8	-1,4	5,4	-36,0	-15,5
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	0,7	23,1	11,0	-28,5	14,4	7,9	58,0	31,4	7,7	-5,0	-9,7	12,2
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,0	-24,7	-22,7	44,0	28,2	-1,2	-28,6	-28,2	-56,4	-44,4	-38,5	-37,4
C31 Proizvodnja namještaja	2,7	-5,4	26,5	-8,2	20,7	16,2	21,3	14,0	8,9	-14,5	20,4	10,1
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,3	27,4	-26,0	28,5	160,9	-8,1	16,7	16,7	-52,9	-1,8	-6,2	-12,8
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	3,8	50,2	-20,8	11,1	-22,7	21,2	7,6	30,9	6,4	-12,6	-18,8	3,8
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	24,5	2,9	-0,1	-4,3	1,8	-8,6	-12,7	-20,3	-17,8	-13,6	-13,3	-14,5

Izvor: Republički zavod za statistiku RS

Tabela 4. Realni sektor - industrija i usluge (Rast g/g u %)

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2013				2014	
									jan-jun	K1	K2	K3	K4	K1	K2
Industrija	Industrijska proizvodnja - fizički obim	7,2	11,0	-6,5	4,3	2,2	-3,7	5,3	0,4	4,7	5,9	3,5	6,8	4,6	-3,4
	<i>Intermedijarni proizvodi</i>	5,2	3,9	-19,2	9,9	5,2	-4,2	4,6	6,7	1,6	1,9	4,9	9,7	14,9	0,3
	<i>Energija</i>	0,5	17,7	3,2	0,6	2,0	-7,4	6,5	-8,4	9,1	2,7	7,6	6,3	-7,3	-9,6
	<i>Kapitalni proizvodi</i>	29,7	5,8	-31,8	-4,7	-2,9	-0,1	9,9	4,9	18,6	13,3	-1,0	12,2	13,9	-2,9
	<i>Trajni proizvodi za široku potrošnju</i>	31,8	7,5	-25,2	14,2	4,6	15,3	-3,9	2,4	5,0	-9,5	-5,9	-3,9	4,5	0,2
	<i>Netrajni proizvodi za široku potrošnju</i>	10,8	16,2	-3,8	0,1	1,5	-0,2	4,8	2,6	5,5	14,9	0,8	-0,5	5,9	-0,1
Građevinarstvo	Vrijednost izvršenih građevinskih radova	25,5*	24,6*	-19,9*	-17,6*	6,4*	1,9*	3,0*	11,7^	7,4*	6,7*	5,2*	-3,4*	16,6^	3,3^
	<i>Stambene zgrade</i>	NA	26,9*	-24,5*	-24,2*	5,7*	-14,9*	-17,7*	-	14,7*	-40,2*	-5,9*	-19,6*	-	-
	<i>Nestambene zgrade</i>	NA	18,5*	-25,1*	-32,1*	7,4*	-13,4*	-1,0*	-	-15,0*	0,9*	12,4*	-3,6*	-	-
	<i>Saobraćajna infrastruktura</i>	NA	31,5*	-18,1*	3,5*	8,3*	10,1*	17,3*	-	27,1*	48,9*	11,8*	0,3*	-	-
	<i>Cjevovodi, komunikacijski i električni vodovi</i>	NA	44,2*	3,7*	-25,1*	3,3*	15,8*	-17,4*	-	-3,0*	-44,1*	-21,1*	4,1*	-	-
Prevoz	Cestovni (prevezeno robe)	49,7	15,6	-11,3	-4,6	-0,1	30,2	-4,2	7,8	-7,4	-7,7	-7,4	6,1	5,6	6,9
	Cestovni (prevezeni putnici)	3,9	-4,0	-5,3	3,7	1,8	7,5	-3,6	-28,0	-4,3	-8,0	-8,1	5,7	-12,3	-27,6
	Gradsko - Prigradski prevoz (prevezeni putnici)	-20,7	-0,5	-0,5	2,3	-4,4	-2,8	-9,6	-8,5	-13,8	-9,1	-4,7	-10,2	-9,8	-7,3
	Željeznički (prevezeno robe)	2,8	7,9	-15,8	15,9	10,4	-4,7	-3,4	-2,3	12,4	-8,8	-8,1	-6,1	-0,2	-4,7
	Željeznički (prevezeni putnici)	-3,3	11,2	-27,5	-1,3	-8,6	3,0	-24,0	-15,6	-6,1	-31,8	-29,7	-22,5	-5,7	-24,0
Trgovina na malo	Nominalni rast prometa	14,9*	19,5*	-10,0*	6,4*	10,9*	3,9*	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)</i>	13,2*	11,2*	-9,7*	4,2*	7,0*	1,7*	-	0,1	-	-	-	-	1,7	-1,1
Turizam	Dolasci turista - ukupno	20,0*	4,6	-6,3	14,6	4,5	9,0	12,9	-4,1	7,7	-	-	-	-4,0	-
	<i>Domaći turisti</i>	17,4*	4,3	-9,5	11,2	1,1	5,1	2,1	-7,4	-0,2	-	-	-	-2,0	-
	<i>Strani turisti</i>	22,5*	4,9	-3,3	17,5	7,2	11,9	20,5	-1,9	15,8	-	-	-	-5,7	-

* Ponderisani prosjek entitetskih indeksa objavljenih od strane entitetskih statističkih zavoda

Izvori BHAS i entitetski zavodi za statistiku

^ Realni rast proizvodnje u građevinarstvu

Tabela 5 Realni sektor po entitetima (rast g/g u %)

			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2013				2014	
										jan-jun	K1	K2	K3	K4	K1	K2
Proizvodnja i građevinarstvo	Industrijska proizvodnja - fizički obim	FBiH	9,4	9,0	-11,8	3,8	0,9	-3,7	7,3	0,4	6,5	5,2	1,4	8,1	5,1	-
		RS	1,4	16,8	19,0	5,0	4,7	-4,2	4,1	0,6	-0,1	6,1	7,2	3,2	3,9	-
	Građevinarstvo (vrijednost radova)	FBiH	22,6	34,1	-28,2	-13,6	14,0	9,7	4,5	7,7^	21,3	8,3	5,8	-7,9	14,2^	1,6^
		RS	29,6	11,8	-8,0	-21,9	-2,1	-7,9	0,9	12,3^	-15,8	4,0	4,2	2,4	19,5^	10,9^
Prijevoz	Cestovni (prevezeno robe)	FBiH	55,1	4,8	-16,8	3,7	7,7	24,3	-11,6	3,2	-8,7	-16,6	-18,5	-6,3	0,6	4,5
		RS	20,6	18,2	-9,8	3,6	20,3	18,4	11,6	8,8	16,7	5,4	6,3	22,5	14,8	-3,8
	Cestovni (prevezeni putnici)	FBiH	2,3	-2,0	-1,4	0,3	-0,5	6,4	-5,2	-40,5	-6,8	-10,3	-7,5	3,6	-17,0	-41,3
		RS	8,3	-3,4	-17,3	17,8	14,9	-0,3	-0,5	3,5	1,9	-2,2	-8,3	6,9	0,9	7,3
	Gradsko - Prigradski Prijevoz (prevezeni putnici)	FBiH	-23,7	-1,3	-2,1	2,4	-4,7	-4,3	-7,8	-9,1	-4,6	-9,5	-4,9	-11,4	-10,8	-3,8
		RS	7,6	6,0	8,7	3,7	2,5	2,0	-3,5	-6,9	0,9	-7,6	-3,7	-3,4	-4,6	-7,6
	Željeznički (prevezeno robe)	FBiH	5,4	17,6	-13,6	11,0	15,9	-9,4	-0,2	3,0	19,3	-11,7	-4,8	3,0	2,8	3,2
		RS	-0,4	-4,6	-19,2	24,0	2,0	3,5	-3,4	-10,5	25,1	-4,4	-12,7	-13,4	-5,3	-15,6
	Željeznički (prevezeni putnici)	FBiH	4,5	26,0	-12,5	7,4	1,6	4,2	-20,8	-12,4	-10,0	-22,4	-28,6	-4,5	-2,2	-20,7
		RS	-7,4	2,4	-38,5	-10,3	-21,1	1,3	-34,3	-21,3	-23,1	-45,1	-31,7	-30,6	-12,0	-29,7
Trgovina na malo	Nominalni rast prometa	FBiH	14,0	18,3	-9,9	6,1	12,4	4,5	-	-	-	-	-	-	-	-
	Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)		11,9	9,9	-9,7	4,2	8,5	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nominalni rast prometa	RS	16,2	21,5	-10,2	6,1	7,6	2,3	-	-	-1,3	0,6	-0,4	2,4	-	-
	Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)		14,9	13,3	-9,8	3,5	3,6	0,2	-	-	-2,3	0,1	-0,2	3,9	-	-
Turizam	Dolasci domaćih turista	FBiH	18,0	2,7	-14,2	16,7	2,9	18,8	-	-	-	-	-	-	-	-
		RS	11,0	6,0	-4,9	6,1	-0,6	-0,8	3,0	-7,0	4,8	-	-	-	2,1	-
	Dolasci stranih turista	FBiH	17,9	1,8	-0,6	25,3	9,2	12,9	-	-	-	-	-	-	-	-
		RS	24,3	11,6	-7,2	1,3	2,4	4,7	11,9	-3,5	9,1	-	-	-	-6,7	-
Ugostiteljstvo	Nominalni rast prometa	FBiH	24,7	14,2	-2,9	6,9	-0,7	16,3	6,2	5,0	6,3	3,9	3,2	11,8	2,7	5,3
	Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)		22,4	6,0	-2,6	5,0	-4,2	13,9	6,4	6,3	5,7	3,7	3,5	13,3	4,2	6,4
	Nominalni rast prometa	RS	17,6	31,4	-0,1	1,2	0,2	5,7	7,0	-	11,8	7,4	4,8	4,9	-0,9	-3,1
	Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)		16,3	22,6	0,3	-1,2	-3,5	3,5	7,0	-	10,6	6,9	5,0	6,4	0,8	-1,3

^ Realni rast proizvodnje u građevinarstvu

Izvori: Entitetski zavodi za statistiku

Tabela 6: Tržište rada

Period	Broj zaposlenih lica*				Broj nezaposlenih lica				Stopa nezaposlenosti				Prosječne neto plate				Prosječne penzije**			
	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD
	osobe								%				KM							
Ø 2011.	691.036	440.747	238.956	16.347	529.644	367.515	150.344	11.785	43,4	45,5	38,6	41,9	816	819	809	808	338	349	321	319
Ø 2012.	686.852	437.331	238.178	16.113	543.420	377.957	153.225	12.238	44,2	46,4	39,1	43,2	826	830	818	819	336	351	312	311
Ø 2013.	690.088	435.113	238.640	16.259	552.461	388.704	151.290	12.467	44,5	47,2	38,8	43,4	827	835	808	817	337	348	318	310
I-VI 2012.	687.879	438.063	237.520	15.993	540.503	374.038	154.159	12.306	44,0	46,1	39,4	43,5	825	827	819	820	337	352	313	312
I-VI 2013.	689.819	434.218	236.975	16.337	551.329	385.567	153.349	12.414	44,4	47,0	39,3	43,2	824	831	805	817	336	350	315	309
I-VI 2014.	697.053	440.489	239.986	16.318	550.559	390.610	147.733	12.216	44,1	47	38,2	43,0	829	833	821	820	353	367	331	323
I-2013.	689.390	435.709		16.231	554.640	387.330	155.155	12.155	44,6	47,1		42,8	829	836	811	824	336	350	315	310
II-2013.	687.906	433.439		16.313	554.605	386.432	155.672	12.501	44,6	47,1		43,4	815	817	811	810	337	351	315	309
III-2013.	686.209	432.853	236.975	16.383	553.580	386.091	154.998	12.491	44,7	47,1	39,5	43,3	819	828	799	815	337	350	315	310
IV-2013.	690.713	433.729		16.364	549.519	384.781	152.295	12.443	44,3	47,0		43,2	824	836	798	815	336	350	315	309
V-2013.	692.038	434.286		16.387	547.325	383.513	151.372	12.440	44,2	46,9		43,2	832	846	796	821	336	350	314	309
VI-2013.	692.660	435.294		16.346	548.307	385.253	150.601	12.453	44,2	47,0		43,2	822	825	816	820	336	350	315	309
VII-2013.	692.152	435.407		16.316	552.989	390.458	150.091	12.440	44,4	47,3		43,3	830	841	803	815	336	349	314	309
VIII-2013.	689.976	433.504		16.315	555.820	394.109	149.307	12.404	44,6	47,6		43,2	828	835	811	815	334	346	314	308
IX-2013.	692.633	436.137	240.305	16.193	555.087	393.157	149.293	12.637	44,5	47,4	38,3	43,8	826	832	813	806	338	346	326	313
X-2013.	688.434	435.813		16.172	552.707	391.155	148.917	12.635	44,5	47,3		43,9	833	845	808	811	338	346	325	313
XI-2013.	688.855	436.593		15.997	551.474	390.225	148.496	12.753	44,5	47,2		44,4	828	836	811	827	338	346	325	313
XII-2013.	690.087	438.593		16.095	553.481	391.942	149.284	12.255	44,5	47,2		43,2	838	845	820	831	338	347	325	313
I-2014.	692.234	436.410		16.167	557.314	394.856	150.193	12.265	44,6	47,5		43,1	838	850	810	824	352	365	332	323
II-2014.	693.155	438.011		16.262	556.892	394.350	150.042	12.500	44,5	47,4		43,5	822	822	822	811	352	366	332	324
III-2014.	695.785	439.496	239.986	16.297	552.452	391.838	148.253	12.361	44,3	47,1	38,2	43,1	826	831	815	831	352	365	331	323
IV-2014.	699.601	442.111		16.389	546.739	388.408	146.172	12.159	43,9	46,8		42,6	832	836	821	820	354	369	331	322
V-2014.	700.880	443.155		16.425	544.594	386.801	145.799	11.994	43,7	46,6		42,2	830	835	818	815	354	369	331	324
VI-2014.	700.659	443.752		16.370	545.362	387.405	145.938	12.019	43,8	46,6		42,3	829	827	837	817	353	368	331	322

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski Zavodi za statistiku, Zavod za zapošljavanje FBiH, RS i BD, Zavod za MIO/PIO FBiH i Fond PIO RS

* Broj zaposlenih lica u BiH, izvor: Agencija za statistiku BiH; broj zaposlenih lica u FBiH i RS, izvor: entitetski zavodi za statistiku.

** Prosječne penzije u BiH su izračunate na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta.

Tabela 7: Rast i struktura monetarnih agregata (kraj razdoblja)

Razdoblje	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Primarni novac (M0)	Transakcijski novac (M1)	Kvazi novac (QM)	M2 ukupno
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11=3+4+5	12=6+7	13=8+9+10	14=12+13
I-VI2012	2.651,3	2.595,7	12,2	2.356,7	3.714,1	2.424,9	1.090,8	4.912,8	5.259,2	6.070,7	8.428,5	14.499,2
I-IX 2012.	2.733,2	2.859,1	13,0	2.421,4	3.788,0	2.515,5	1.037,4	4.978,3	5.605,3	6.209,4	8.531,2	14.740,5
I-XII 2012.	2.747,5	3.040,6	13,6	2.414,3	3.728,4	2.672,7	1.053,0	5.042,2	5.801,7	6.142,7	8.767,8	14.910,5
I-III 2013.	2.696,0	2.933,0	12,2	2.403,2	3.839,2	2.715,7	1.061,7	5.107,1	5.641,2	6.242,4	8.884,4	15.126,9
I-VI. 2013.	2.765,8	2.982,5	13,8	2.441,2	3.817,4	2.776,7	1.156,8	5.042,7	5.762,1	6.258,6	8.976,2	15.234,9
I-IX 2013.	2.870,7	3.388,6	13,8	2.506,8	4.124,4	2.888,1	1.133,3	5.081,1	6.273,1	6.631,2	9.102,5	15.733,7
I - XII 2013.	2.909,9	3.475,3	15,9	2.542,3	4.153,3	3.006,3	1.189,3	5.203,1	6.401,0	6.695,6	9.398,7	16.094,3
I - III 2014.	2.929,2	3.365,6	12,4	2.542,1	4.123,2	3.086,2	1.154,9	5.248,3	6.307,2	6.665,3	9.489,4	16.154,7
I - VI 2014.	3.006,4	3.404,6	8,6	2.618,7	4.128,5	3.108,3	1.214,9	5.231,5	6.419,5	6.747,2	9.554,8	16.301,9
g/g stopa rasta												
I-VI2012	5,7%	-14,5%	18,4%	6,8%	0,8%	16,1%	-8,7%	6,6%	-5,3%	3,1%	6,8%	5,2%
I-IX 2012.	6,7%	-6,4%	34,0%	7,5%	-0,8%	16,7%	-7,5%	4,0%	-0,3%	2,3%	5,8%	4,3%
I-XII 2012.	3,9%	-4,8%	22,5%	2,0%	-2,4%	16,9%	-4,3%	4,0%	-0,8%	-0,7%	6,5%	3,4%
I-III 2013.	2,4%	4,8%	-60,3%	3,1%	2,5%	14,2%	0,2%	6,5%	3,3%	2,7%	7,9%	5,7%
I-VI 2013.	4,3%	14,9%	13,1%	3,6%	2,8%	14,5%	6,1%	2,6%	9,6%	3,1%	6,5%	5,1%
I-IX 2013.	5,0%	18,5%	6,2%	3,5%	8,9%	14,8%	9,2%	2,1%	11,9%	6,8%	6,7%	6,7%
I - XII 2013.	5,9%	14,3%	16,9%	5,3%	11,4%	12,5%	12,9%	3,2%	10,3%	9,0%	7,2%	7,9%
I - III 2014.	8,6%	14,7%	1,6%	5,8%	7,4%	13,6%	8,8%	2,8%	11,8%	6,8%	6,8%	6,8%
I - VI 2014.	8,7%	14,2%	-37,7%	7,3%	8,1%	11,9%	5,0%	3,7%	11,4%	7,8%	6,4%	7,0%

Izvor: Centralna banka BiH

Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Kod	00		01		02		03		04		05		06	
Odjeljak	Ukupan indeks		Hrana i bezalkoholna pića		Alkoholna pića i duvan		Odjeća i obuća		Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti		Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće		Zdravstvo	
Vrsta indeksa	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g
Ø 2011.		103,7		106,0		108,2		92,7		103,1		101,1		98,1
Ø 2012.		102,1		101,8		109,9		93,9		102,9		101,2		99,7
Ø 2013.		99,9		100,0		106,4		91,0		100,8		100,1		98,3
I-VI 2012.		102,2		101,4		109,9		93,5		104,4		101,7		99,8
I-VI 2013.		100,6		101,8		106,4		90,5		101,0		100,2		98,3
I-VI 2014.		98,5		96,0		105,6		95,0		99,8		99,2		99,9
I-2013.	106,7	101,3	109,8	102,8	125,9	106,4	80,0	89,0	109,9	101,5	102,2	100,1	96,6	98,6
II-2013.	106,7	101,0	109,9	101,6	125,9	106,2	78,5	93,6	109,9	101,2	102,1	99,9	96,6	98,6
III-2013.	106,8	100,6	110,0	101,4	126,2	106,6	79,5	94,4	109,5	101,1	102,1	99,9	96,3	98,3
IV-2013.	106,2	100,4	110,1	101,4	126,2	106,2	80,5	96,0	104,1	100,7	102,6	100,4	96,1	98,0
V-2013.	106,1	100,4	110,3	101,3	126,4	106,5	80,6	96,9	104,1	100,6	102,7	100,6	96,1	97,9
VI-2013.	106,1	101,0	110,1	102,1	126,6	106,5	80,3	97,2	103,9	100,6	102,8	100,5	96,2	98,4
VII-2013.	105,2	100,8	107,7	101,0	126,8	106,4	77,7	97,3	103,9	100,7	102,8	100,5	96,1	98,2
VIII-2013.	104,8	99,8	106,5	100,4	126,8	106,4	75,9	88,0	104,7	101,2	102,7	100,3	96,0	98,4
IX-2013.	104,9	99,5	106,0	98,5	126,8	106,2	77,8	97,6	104,7	101,2	102,5	100,1	96,1	98,2
X-2013.	105,1	99,1	105,2	97,3	126,9	106,4	79,5	98,0	109,6	100,6	102,2	99,7	96,1	98,0
XI-2013.	105,1	99,1	104,9	96,7	127,0	106,4	80,8	100,0	109,8	100,2	102,4	100,0	95,6	98,1
XII-2013.	104,8	98,8	104,7	96,2	126,6	106,2	79,0	98,8	109,7	100,0	101,9	99,6	95,7	98,4
I-2014.	105,0	98,5	105,4	96,0	133,3	105,8	75,8	94,8	109,7	99,9	101,7	99,5	96,0	99,4
II-2014.	105,0	98,4	105,3	95,8	133,3	105,9	74,6	95,0	109,7	99,9	101,5	99,5	96,0	99,4
III-2014.	105,0	98,4	105,4	95,8	133,3	105,6	75,2	94,7	109,3	99,9	101,6	99,5	96,0	99,7
IV-2014.	104,7	98,6	106,0	96,3	133,4	105,6	76,7	95,2	103,6	99,6	101,6	99,0	96,2	100,0
V-2014.	104,8	98,7	105,8	96,0	133,1	105,4	76,8	95,4	103,9	99,8	101,7	98,9	96,5	100,4
VI-2014.	104,6	98,6	105,5	95,8	133,5	105,4	76,4	95,1	103,4	99,6	101,6	98,8	96,5	100,3

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena - nastavak

Kod	07		08		09		10		11		12	
Opis koda	Prevoz		Komunikacije		Rekreacija i kultura		Obrazovanje		Restorani i hoteli		Ostala dobra i usluge	
Vrsta indeksa	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g
Ø 2011.		107,5		105,4		100,6		100,0		101,8		100,0
Ø 2012.		104,8		101,5		100,5		100,0		101,7		101,0
Ø 2013.		98,9		100,2		101,0		101,4		100,4		100,3
I-VI 2012.		105,7		101,6		100,4		99,7		102,4		100,6
I-VI 2013.		99,3		100,2		101,0		101,5		100,5		100,6
I-VI 2014.		99,2		102,4		100,3		100,4		100,2		100,1
I-2013.	111,6	101,4	107,2	100,1	101,5	101,1	101,0	100,9	103,9	100,4	101,5	101,3
II-2013.	112,3	100,9	107,2	100,1	101,5	101,1	101,3	101,2	103,9	100,5	101,1	100,8
III-2013.	112,4	99,1	107,2	100,1	102,0	100,9	101,3	101,8	103,8	100,3	101,3	100,7
IV-2013.	111,5	97,4	107,2	100,2	102,0	100,8	101,3	101,8	104,0	100,5	101,3	100,7
V-2013.	110,5	97,6	107,2	100,2	101,9	100,8	101,3	101,8	104,0	100,5	101,0	100,2
VI-2013.	110,7	99,4	107,2	100,2	102,4	101,3	101,3	101,8	104,1	100,6	101,0	100,1
VII-2013.	110,7	100,1	107,2	100,2	102,9	101,7	101,3	101,8	104,1	100,6	101,0	100,0
VIII-2013.	111,2	97,9	107,3	100,3	103,0	101,4	101,3	101,8	104,1	100,6	101,3	100,0
IX-2013.	112,2	97,0	107,3	100,3	102,1	100,7	101,7	101,7	104,1	100,4	101,3	99,9
X-2013.	111,8	98,0	107,2	100,3	102,1	100,8	101,7	100,8	104,1	100,3	101,3	99,9
XI-2013.	111,4	99,1	107,2	100,3	102,0	100,7	101,7	100,8	104,1	100,2	101,5	100,1
XII-2013.	111,1	99,4	107,3	100,3	102,0	100,7	101,7	100,8	104,1	100,2	101,5	100,1
I-2014.	110,9	99,4	106,9	99,7	101,9	100,5	101,7	100,7	104,1	100,3	101,3	99,8
II-2014.	110,6	98,5	110,3	102,9	101,9	100,4	101,7	100,4	104,1	100,3	101,3	100,1
III-2014.	110,6	98,4	110,3	102,9	102,2	100,2	101,7	100,4	104,1	100,3	101,3	100,0
IV-2014.	110,5	99,1	110,3	102,9	102,1	100,1	101,7	100,4	104,1	100,1	101,3	100,0
V-2014.	110,7	100,1	110,3	102,9	102,1	100,2	101,7	100,4	104,1	100,2	101,5	100,5
VI-2014.	110,6	99,9	110,3	102,9	102,5	100,1	101,7	100,4	104,2	100,2	101,2	100,2

Tabela 9: Rast i sektorska struktura kredita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Kreditni općoj vladi	Kreditni nefinancijski m javnim poduzećima	Kreditni nefinancijski m privatnim poduzećima	Kreditni stanovništvu	Ostali krediti *	Ukupni krediti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
I - VI 2012	691,3	803,2	7.360,6	6.789,0	105,1	15.749,2
I - IX 2012	833,4	783,9	7.395,0	6.808,9	92,4	15.913,7
I - XII 2012	826,9	785,4	7.437,2	6.794,7	97,5	15.941,7
I - III 2013	835,7	831,9	7.452,9	6.787,5	105,8	16.013,6
I - VI 2013	846,9	843,5	7.457,4	6.876,2	114,7	16.138,7
I - IX 2013	870,2	820,5	7.437,3	6.989,3	91,6	16.208,7
I - XII 2013	902,9	828,7	7.521,2	7.065,2	86,9	16.405,0
I - III 2014	929,6	821,9	7.631,7	7.152,8	88,2	16.624,1
I - VI 2014	1.017,0	820,6	7.609,0	7.322,3	91,2	16.860,2
Stopa rasta (g/g)						
I - VI 2012	42,3%	10,9%	1,2%	5,8%	10,4%	5,0%
I - IX 2012	63,1%	4,0%	1,4%	5,1%	6,8%	5,2%
I - XII 2012	31,8%	2,8%	4,4%	1,3%	4,6%	4,1%
I - III 2013	23,2%	5,0%	2,5%	1,4%	15,5%	3,2%
I - VI 2013	22,5%	5,0%	1,3%	1,3%	9,1%	2,5%
I - IX 2013	4,4%	4,7%	0,6%	2,6%	-0,9%	1,9%
I - XII 2013	9,2%	5,5%	1,1%	4,0%	-10,9%	2,9%
I - III 2014	11,2%	-1,2%	2,4%	5,4%	-16,6%	3,8%
I - VI 2014	20,1%	-2,7%	2,0%	6,5%	-20,5%	4,5%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim kreditima su krediti dani ostalim financijskim institucijama, neprofitnim organizacijama i ostali krediti.

Tabela 10: Rast i sektorska struktura depozita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Depoziti opće vlade	Depoziti nefinancijskih javnih poduzeća	Depoziti nefinancijskih privatnih poduzeća	Depoziti stanovništva	Ostali depoziti*	Ukupni depoziti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
I - VI 2012	1.310,5	1.505,1	1.681,4	7.182,2	1.081,8	12.761,0
I-IX 2012	1.319,0	1.553,1	1.719,5	7.331,2	1.047,3	12.970,0
I - XII 2012	1.319,1	1.405,6	1.860,7	7.396,1	1.161,7	13.143,1
I - III 2013	1.195,5	1.388,3	1.887,4	7.883,6	1.117,9	13.472,8
I - VI 2013	1.126,2	1.383,3	1.937,9	7.931,1	1.095,9	13.474,5
I - IX 2013	1.178,0	1.408,1	2.135,3	8.094,3	1.113,9	13.929,7
I - XII 2013	1.161,8	1.339,9	2.198,5	8.363,9	1.185,8	14.249,9
I - III 2014	1.272,9	1.370,9	2.100,3	8.495,3	1.188,4	14.427,8
I - VI 2014	1.292,1	1.170,6	2.179,7	8.690,7	1.189,4	14.522,4
Stopa rasta g/g						
I - VI 2012	-13,4%	-7,8%	0,6%	9,5%	9,9%	3,3%
I-IX 2012	-15,3%	-10,1%	2,7%	7,5%	15,9%	2,6%
I - XII 2012	-11,3%	-13,8%	3,2%	8,6%	4,3%	2,6%
I - III 2013	-8,8%	-7,8%	12,3%	9,8%	3,3%	5,6%
I - VI 2013	-14,6%	-10,9%	12,7%	8,2%	4,6%	3,9%
I - IX 2013	-10,7%	0,2%	14,8%	9,4%	-4,1%	6,0%
I - XII 2013	-11,9%	3,3%	11,0%	9,3%	10,5%	6,9%
I - III 2014	6,5%	-1,3%	11,3%	7,8%	6,3%	7,1%
I - VI 2014	14,7%	-15,4%	12,5%	9,6%	8,5%	7,8%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim depozitima su depoziti sektora ostalih finansijskih institucija, neprofitnih organizacija i ostali depoziti.

Tabela 11: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM (u %, na godišnjoj razini)

Godina	Mjesec	POTROŠAČKI KREDITI				STAMBENI KREDITI					OSTALI KREDITI			
		promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	preko 5 godina IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	kreditni preko 5 godina IPFKS	preko 10 godina IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	preko 5 godina IPFKS
			s originalnim dospijećem preko 1 godine				s originalnim dospijećem preko 1 godine					s originalnim dospijećem preko 1 godine		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2013.	01.	8,11	8,44	7,42	...	...	6,26	...	...	...	8,81	8,63	7,34	6,67
2013.	02.	8,48	8,82	7,01	...	...	6,67	...	...	...	8,75	8,39	7,84	6,07
2013.	03.	8,23	8,50	7,05	...	6,44	6,51	6,78	7,06	...	8,61	8,45	8,03	5,69
2013.	04.	8,12	8,37	6,44	...	6,63	6,62	...	...	...	8,35	8,52	7,98	7,58
2013.	05.	8,32	...	6,38	...	6,26	...	...	...	...	7,83	8,03	7,88	6,14
2013.	06.	7,34	6,96	6,70	...	5,92	...	...	...	...	7,93	7,97	8,09	6,53
2013.	07.	7,55	7,49	...	...	...	...	...	...	...	8,34	8,25	7,87	6,27
2013.	08.	7,44	...	...	...	6,23	...	...	...	...	8,20	8,35	7,89	6,00
2013.	09.	7,49	...	...	...	6,23	...	...	...	...	7,95	7,91	7,38	6,01
2013.	10.	7,58	...	6,40	...	6,17	...	...	...	...	7,77	7,66	6,79	6,94
2013.	11.	8,01	7,47	...	...	...	...	...	...	...	7,61	7,59	6,77	7,27
2013.	12.	7,11	...	...	...	6,13	...	...	...	...	7,68	7,55	7,02	7,08
2014.	01.	6,83	...	6,08	...	6,76	...	...	...	...	7,75	7,65	7,21	6,84
2014.	02.	6,18	...	...	...	7,04	...	6,67	...	...	7,87	7,66	8,65	8,71
2014.	03.	7,54	7,43	...	...	...	...	6,30	...	...	7,94	7,53	6,96	8,01
2014.	04.	7,78	7,96	5,18	5,65	6,06	...	...	...	...	7,33	7,13	7,01	7,53
2014.	05.	7,91	8,03	5,54	...	6,36	...	7,15	...	...	7,40	7,31	6,17	7,74
2014.	06.	7,51	7,85	5,24	...	...	6,54	6,38	...	...	7,41	7,35	6,18	7,89

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose na nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 12: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima u KM (u %, na godišnjoj razini)

Godina	Mjesec	do iznosa od 0,25 milijuna EUR				preko 0,25 milijuna EUR do 1 milijuna EUR				Preko iznosa 1 milijun EUR			
		promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	preko 5 godina IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	preko 5 godina IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 godina IPFKS	preko 5 godina IPFKS
			s originalnim dospeljem preko 1 godine				s originalnim dospeljem preko 1 godine				s originalnim dospeljem preko 1 godine		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2013.	01.	8,00	7,14	8,48	...	6,60	...	...	...	6,31	...	...	...
2013.	02.	8,10	7,69	8,38	...	6,56	7,15	...	...	6,28	...	...	...
2013.	03.	8,08	8,42	8,13	...	6,81	...	5,38	...	6,37	...	...	...
2013.	04.	8,05	7,64	8,18	...	6,92	7,20	...	...	6,17	...	...	...
2013.	05.	8,13	7,58	8,63	...	6,41	6,25	...	...	5,52	...	...	...
2013.	06.	8,01	7,51	8,28	...	6,49	7,33	...	...	6,26	...	...	...
2013.	07.	7,73	7,26	7,89	...	6,43	6,69	...	...	5,82	...	...	...
2013.	08.	8,00	7,17	7,37	...	6,56	...	7,30	...	6,50	...	...	...
2013.	09.	8,03	7,48	7,89	...	6,95	7,49	...	...	6,65	...	...	...
2013.	10.	7,86	7,28	7,25	...	6,88	...	...	...	6,31	...	...	...
2013.	11.	7,86	7,18	7,18	7,28	6,22	...	5,99	...	7,00	...	...	...
2013.	12.	8,01	7,63	7,53	7,65	6,46	6,52	...	...	7,22	7,58	7,67	...
2014.	01.	7,57	7,51	7,92	...	6,49	...	...	...	6,83	...	...	...
2014.	02.	7,50	7,57	8,40	...	5,97	6,65	7,32	...	6,66	...	...	...
2014.	03.	7,91	7,62	7,88	...	6,54	7,32	...	...	6,33	...	...	...
2014.	04.	7,70	7,83	7,62	...	6,51	5,76	...	...	6,00	...	...	...
2014.	05.	7,77	7,72	7,98	...	6,58	6,73	...	...	6,49	...	...	...
2014.	06.	7,59	7,12	8,22	...	6,25	6,87	...	...	5,92	...	5,28	...

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose na nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 13: Kamatne stope na depozite (u %, na godišnjoj razini)

Depoziti stanovništvu											
Godina	Mjesec	Depoziti u KM i depoziti s valutnom klauzulom				Depoziti u EUR				Depoziti u stranoj valuti	
		s dogovorenim dospijecem			Depoziti po viđenju	s dogovorenim dospijecem			Depoziti po viđenju	s dogovorenim dospijecem	Depoziti po viđenju
		do 1 godine	preko 1 do 2 godine	preko 2 godine		do 1 godine	preko 1 do 2 godine	preko 2 godine			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2013.	01.	2,17	3,21	4,04	0,14	2,23	3,35	3,89	0,35	1,71	0,09
2013.	02.	2,12	3,48	3,84	0,14	2,20	3,45	4,19	0,34	1,65	0,09
2013.	03.	1,96	3,18	3,80	0,13	2,24	3,28	4,16	0,35	1,47	0,09
2013.	04.	1,96	3,46	3,58	0,13	2,24	3,27	3,78	0,32	1,79	0,09
2013.	05.	2,12	3,16	3,54	0,16	2,25	3,34	3,92	0,31	2,05	0,08
2013.	06.	2,24	3,28	3,68	0,14	2,28	3,44	4,20	0,26	2,88	0,09
2013.	07.	2,12	3,30	3,71	0,13	2,24	3,21	4,07	0,26	1,20	0,08
2013.	08.	2,23	3,40	3,64	0,12	2,31	3,36	4,09	0,25	1,35	0,09
2013.	09.	2,12	3,32	3,61	0,12	2,29	3,28	4,20	0,25	1,71	0,08
2013.	10.	2,19	3,32	3,48	0,12	2,25	3,33	4,01	0,25	1,40	0,08
2013.	11.	1,96	3,23	3,68	0,12	2,12	3,33	4,10	0,24	1,35	0,08
2013.	12.	1,97	3,19	3,87	0,12	2,07	3,19	4,05	0,24	1,23	0,08
2014.	01.	2,02	3,13	3,63	0,11	2,03	3,07	3,93	0,23	1,87	0,08
2014.	02.	1,91	3,19	3,57	0,11	1,90	3,20	3,86	0,22	1,62	0,08
2014.	03.	1,89	3,28	3,55	0,10	1,91	3,19	4,02	0,21	1,69	0,08
2014.	04.	1,63	3,21	3,36	0,10	1,80	3,34	3,57	0,22	1,95	0,10
2014.	05.	1,65	3,21	3,31	0,09	1,70	3,21	3,58	0,20	1,92	0,08
2014.	06.	1,41	3,30	3,26	0,10	1,51	3,23	3,83	0,20	1,44	0,08
Depoziti nefinancijskih poduzeća											
2013.	01.	3,76	4,79	4,45	0,19	1,91	4,13	5,33	0,13	...	0,16
2013.	02.	3,33	4,93	4,58	0,19	2,11	4,10	4,81	0,13	...	0,16
2013.	03.	2,23	4,08	4,81	0,21	2,42	3,83	...	0,15	...	0,24
2013.	04.	2,12	4,57	4,16	0,21	1,75	4,56	4,39	0,14	...	0,18
2013.	05.	2,15	4,35	4,74	0,22	1,64	4,08	...	0,21	...	0,20
2013.	06.	2,47	4,45	3,86	0,22	1,47	4,43	...	0,21	...	0,11
2013.	07.	2,31	4,15	4,05	0,21	2,17	...	...	0,23	...	0,16
2013.	08.	2,39	4,09	4,07	0,23	1,10	4,05	4,00	0,14	...	0,16
2013.	09.	2,31	4,13	4,28	0,23	2,24	3,69	4,12	0,15	...	0,17
2013.	10.	2,32	4,04	4,53	0,25	2,05	4,08	...	0,15	...	0,16
2013.	11.	2,01	4,37	3,63	0,24	1,31	2,89	...	0,15	...	0,12
2013.	12.	1,69	3,86	3,93	0,22	2,46	3,52	...	0,14	...	0,16
2014.	01.	1,66	3,74	3,44	0,22	2,45	3,03	...	0,20	...	0,12
2014.	02.	2,35	3,95	3,95	0,22	...	3,40	4,78	0,20	...	0,17
2014.	03.	1,80	3,45	3,91	0,21	1,57	2,95	...	0,21	...	0,20
2014.	04.	1,96	3,74	4,04	0,22	2,34	3,64	...	0,24	...	0,17
2014.	05.	0,83	3,39	2,91	0,22	1,08	3,84	...	0,18	...	0,14
2014.	06.	1,15	3,15	4,50	0,20	1,52	...	3,38	0,20	...	0,10

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope na depozite po viđenju se odnose na postojeće poslove

Kamatne stope na depozite sa dogovorenim dospjećem se odnose na nove poslove

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

Tabela 14: Uvoz i izvoz roba u BiH

Uvoz i izvoz dobara klasifikovani prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)		Uvoz							Izvoz							Pokrivenost uvoza izvozom
		P1 2012		P1 2013		P1 2014		promjena u %	P1 2012		P1 2013		P1 2014		promjena u %	
		u 000 KM	u %	u 000 KM	u %	u 000 KM	u %		u 000 KM	u %	u 000 KM	u %	u 000 KM	u %		
	TOTAL	7.333.257	100,0%	7.248.789	100,0%	7.616.027	100,0%	5,1%	3.867.779	100,0%	4.205.482	100,0%	4.182.760	100,0%	-0,5%	54,9%
01	ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA	197.664	2,7%	200.752	2,8%	211.538	2,8%	5,4%	64.952	1,7%	67.033	1,6%	45.706	1,1%	-31,8%	21,6%
02	PROIZVODI BILJNOG PORIJEKLA	319.708	4,4%	332.296	4,6%	326.118	4,3%	-1,9%	29.500	0,8%	37.071	0,9%	49.340	1,2%	33,1%	15,1%
03	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA I BILJNOG PORIJEKLA	77.053	1,1%	86.370	1,2%	67.329	0,9%	-22,0%	30.120	0,8%	51.036	1,2%	40.470	1,0%	-20,7%	60,1%
04	PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	687.036	9,4%	746.438	10,3%	655.124	8,6%	-12,2%	141.706	3,7%	168.473	4,0%	140.052	3,3%	-16,9%	21,4%
05	PROIZVODI MINERALNOG PORIJEKLA	1.598.553	21,8%	1.426.798	19,7%	1.376.594	18,1%	-3,5%	460.227	11,9%	575.367	13,7%	431.138	10,3%	-25,1%	31,3%
06	PROIZV.I HEMIJSKE IND. ILI SRODNIH INDUSTRIJA	766.383	10,5%	740.972	10,2%	727.726	9,6%	-1,8%	254.787	6,6%	252.605	6,0%	272.406	6,5%	7,8%	37,4%
07	PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUKČUK	388.837	5,3%	389.381	5,4%	445.393	5,8%	14,4%	89.721	2,3%	107.331	2,6%	117.389	2,8%	9,4%	26,4%
08	KOŽA I KRZNO	195.866	2,7%	198.730	2,7%	265.261	3,5%	33,5%	101.681	2,6%	89.616	2,1%	72.350	1,7%	-19,3%	27,3%
09	DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	75.776	1,0%	80.762	1,1%	88.079	1,2%	9,1%	226.138	5,8%	248.392	5,9%	308.132	7,4%	24,1%	349,8%
10	CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	177.519	2,4%	169.239	2,3%	179.499	2,4%	6,1%	111.624	2,9%	113.176	2,7%	113.002	2,7%	-0,2%	63,0%
11	TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	351.792	4,8%	379.391	5,2%	482.998	6,3%	27,3%	162.296	4,2%	177.109	4,2%	204.102	4,9%	15,2%	42,3%
12	OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	117.235	1,6%	137.339	1,9%	168.746	2,2%	22,9%	230.307	6,0%	273.547	6,5%	342.357	8,2%	25,2%	202,9%
13	PROIZ. OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SL. MAT., KERAM. PROIZ., STAKLO I STAKLENI PROIZ.	136.508	1,9%	130.198	1,8%	137.015	1,8%	5,2%	25.573	0,7%	25.717	0,6%	30.820	0,7%	19,8%	22,5%
14	BISERI, PLEMENITI METALI I NJIHOVI PROIZ., DRAGO I POLUDRAGO KAMENJE	5.611	0,1%	6.094	0,1%	7.348	0,1%	20,6%	7.308	0,2%	25.371	0,6%	7.207	0,2%	-71,6%	98,1%
15	BAZNI METALI I PROIZ. OD BAZNIH METALA	645.492	8,8%	643.859	8,9%	687.307	9,0%	6,7%	981.035	25,4%	945.828	22,5%	858.153	20,5%	-9,3%	124,9%
16	MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I EL. UREĐAJI	858.310	11,7%	886.116	12,2%	1.049.019	13,8%	18,4%	398.422	10,3%	422.201	10,0%	466.743	11,2%	10,6%	44,5%
17	TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	483.909	6,6%	454.899	6,3%	485.880	6,4%	6,8%	94.638	2,4%	127.600	3,0%	154.297	3,7%	20,9%	31,8%
18	SATOV, MJERNI, MUZIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	100.629	1,4%	86.791	1,2%	85.039	1,1%	-2,0%	8.869	0,2%	8.434	0,2%	8.360	0,2%	-0,9%	9,8%
19	ORUŽJE I MUNICIJA; NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	1.727	0,0%	2.100	0,0%	3.281	0,0%	56,2%	31.862	0,8%	21.946	0,5%	33.508	0,8%	52,7%	1021,2%
20	RAZNI PROIZVODI	147.533	2,0%	150.117	2,1%	166.502	2,2%	10,9%	416.969	10,8%	467.577	11,1%	487.159	11,6%	4,2%	292,6%
21	UMJ. DJELA, KOLEKCIONARSKI PRED. I ANTIKVITETI	115	0,0%	99	0,0%	196	0,0%	98,5%	41	0,0%	44	0,0%	69	0,0%	55,9%	35,1%
98	NERAZVRSTANO	1	0,0%	48	0,0%	35	0,0%	-26,9%	0	0,0%	10	0,0%	1	0,0%	-93,3%	0,0%

Izvor: Centralna banka BiH

Tabela 15: Glavni trgovinski partneri

u 000 KM

Zemlje	IZVOZ						Promjena u %	UVOZ						Promjena u %
	P1 2012		P1 2013		P1 2014			P1 2012		P1 2013		P1 2014		
	KM	u %	KM	u %	KM	u %		ukupno	u %	ukupno	u %	ukupno	u %	
Njemačka	618,9	16,0%	651,8	15,5%	674,3	16,1%	3,5%	838,9	11,4%	821,1	11,3%	726,6	9,5%	-11,5%
Hrvatska	584,9	15,1%	652,8	15,5%	467,8	11,2%	-28,3%	1.018,0	13,9%	953,9	13,2%	879,0	11,5%	-7,8%
Italija	459,1	11,9%	487,3	11,6%	583,1	13,9%	19,7%	677,5	9,2%	714,1	9,9%	905,3	11,9%	26,8%
Srbija	362,2	9,4%	336,3	8,0%	351,7	8,4%	4,6%	677,4	9,2%	655,2	9,0%	662,6	8,7%	1,1%
Slovenija	319,8	8,3%	340,1	8,1%	344,1	8,2%	1,2%	393,0	5,4%	380,1	5,2%	569,1	7,5%	49,7%
Turska	96,5	2,5%	95,5	2,3%	109,4	2,6%	14,5%	210,6	2,9%	239,6	3,3%	196,9	2,6%	-17,8%
Rusija	10,7	0,3%	23,7	0,6%	33,4	0,8%	40,6%	735,6	10,0%	708,2	9,8%	820,6	10,8%	15,9%
Ostale	1.415,6	36,6%	1.618,0	38,5%	1.619,0	38,7%	0,1%	2.782,3	37,9%	2.776,6	38,3%	2.855,9	37,5%	2,9%
UKUPNO	3.867,8	100,0%	4.205,5	100%	4.182,8	100,0%	-0,5%	7.333,3	100%	7.248,8	100%	7.616,0	100,0%	5,1%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 16: Platni bilans BiH

PLATNI BILANS - DETALJNA VERZIJA	2013Q1	2013Q2	2013P1	2014Q1	2014Q2	2014P1	Promjena 2014P1 /2013P1
TEKUĆI RAČUN	-375,5	-345,3	-720,8	-508,6	-483,5	-992,1	38%
Roba - saldo	-1776,2	-1805,1	-3.581,3	-1.889,8	-2.038,9	-3.928,7	10%
Izvoz robe, fob	1212,0	1492,8	2.704,9	1.336,2	1.496,8	2.833,0	5%
Uvoz robe, fob	2988,2	3297,9	6.286,2	3.226,0	3.535,7	6.761,7	8%
Usluge - saldo	489,4	600,0	1.089,4	515,2	486,8	1.002,1	-8%
Potražuje - ukupno	623,9	771,1	1.394,9	649,2	661,8	1.311,0	-6%
Duguje - ukupno	134,5	171,0	305,6	133,9	175,0	308,9	1%
Primarni dohodak - saldo	77,5	-59,9	17,7	44,9	72,3	117,1	562%
Potražuje - ukupno	201,8	213,5	415,3	196,3	210,7	407,0	-2%
Duguje - ukupno	124,2	273,4	397,6	151,4	138,5	289,9	-27%
Sekundarni dohodak - saldo	833,8	919,7	1.753,4	821,1	996,3	1.817,4	4%
Od čega: Personalni transferi - potražuje	478,0	551,4	1.029,4	475,7	568,6	1.044,3	1%
KAPITALNI RAČUN	78,8	80,6	159,4	74,2	85,5	159,7	0%
FINANSIJSKI RAČUN	-511,1	-267,1	-778,2	-514,6	-261,9	-776,5	0%
Direktne investicije	-324,4	-207,5	-531,9	-264,0	-228,7	-492,7	-7%
Od čega: Reinvestirane zarade - Pasiva	53,4	58,6	112,0	67,2	43,8	111,0	-1%
Portfolio investicije	49,9	21,3	71,2	7,6	26,8	34,4	-52%
Ostale investicije	-68,3	-321,6	-389,9	-95,6	-211,6	-307,2	-21%
Neto finansijska aktiva	-143,2	186,9	43,7	-237,0	-90,1	-327,2	-849%
Valuta i depoziti	-181,8	154,1	-27,7	-263,5	-117,3	-380,8	1275%
Ostalo	38,7	32,7	71,4	26,5	27,2	53,7	-25%
Neto finansijska pasiva	-74,8	508,5	433,6	-141,4	121,4	-20,0	-105%
Valuta i depoziti	-210,7	1,5	-209,3	-387,0	76,3	-310,7	48%
Zajmovi	26,3	348,3	374,6	147,7	-69,0	78,7	-79%
Vladin sektor	94,8	135,3	230,0	189,2	-78,9	110,4	-52%
Ostali sektori	-68,4	213,0	144,5	-41,6	9,9	-31,7	-122%
Trgovinski krediti i avansi	103,3	127,7	231,0	86,1	94,6	180,7	-22%
Ostala finansijska pasiva	6,3	31,0	37,3	11,9	19,5	31,4	-16%
Rezervna aktiva	-168,3	240,7	72,4	-162,6	151,6	-11,0	-115%
NETO GREŠKE I PROPUSTI	-214,5	-2,3	-216,8	-80,3	136,1	55,8	-126%

Izvor: Centralna banka BiH